OTEPÄÄ GÜMNAASIUM

OTEPÄÄ GÜMNAASIUMI HOOLEKOGU

PROTOKOLL
(elektrooniline koosolek)

Koolitare 5, Otepää 20.06.2025 nr

Hoolekogu liikmed: Triin Kalda, Kaija Kõiv, Ain Laane, Marta-Loore Ladva, Mait Mändmets, Marika Paavo, Tarmo Pilv, Maarja Raud, Grete-Ann Tadolder-Saar
Kaasatud: direktor Maire Murumaa
Protokolli koostas: Grete-Ann Tadolder-Saar

Otepää Gümnaasiumi hoolekogu koosolek viidi läbi elektrooniliselt. Päevakord ja materjalid *(LISA 1, LISA 2)* edastati hoolekogu liikmetele ja kaasatud koolijuhile Maire Murumaa 19.06.2025. aastal hoolekogu esimehe Triin Kalda poolt seisukoha arvamiseks. Teade elektroonilise koosoleku korraldamise kohta edastati 19.06.2025 kell 09:57, vastamise tähtajaks määrati 20.06.2025 kell 23:59. Anti võimalus ka ajapikenduseks kui ei jõuta 20. juuniks vastata. Tähtaegselt vastasid kõik liikmed. Päevakorras olev punkt otsustati vastu võtta üheksa poolthäälega. Hoolekogu liikmete seisukohad on lisatud protokollile.

Otepää Gümnaasiumi hoolekogu 20.06.2025 elektroonilise koosoleku päevakord:

1. **Arvamuse andmine Otepää Gümnaasiumi gümnaasiumiosa õppekavale**

Hoolekogu liikmete seisukohad:

Tarmo Pilv - ´´Mina olen **poolt.**´´

Marika Paavo - ´´Olen **poolt.** Kuigi arutasime ju õppekava kui tervikut, sealhulgas ka gümnaasiumi õppekava.´´

Ain Laane - ´´Esindan õpetajaid ja kuna õppenõukogu on selle ühel häälel heaks kiitnud siis teen seda ka selles kogus nii. Olen **poolt**, et kool saaks lõpuks õppekava millega oleme pretsedenditult terve õppeaasta pidanud tegelema.´´

Mait Mändmets - ´´Olen **poolt.** Seda ainult sellel põhjusel, et järelevalveasutus ei rakendaks kooli pidajale sunniraha määramist kuni 9600€. Peale 20.06.2025. a. gümnaasiumi lõpuaktust peab Otepää Gümnaasiumi juhtkond võtma vastutuse ja astuma tagasi, sest nad pole saanud hakkama oma tööülesannetega. Üks nendest on antud kooli õppekavad, millega on olnud juhtkonna poolt pidevat vassimist ning kinnitati ja esitati alles peale õppeaasta lõppu.´´

Marta-Loore Ladva - ´´Olen **poolt.**´´

Maarja Raud - ´´Olen **poolt**´´

Grete-Ann Tadolder-Saar - ´´**Poolt.**´´

Kaija Kõiv - ´´Olen **poolt**! Õppekava ajakohastamisega on vaeva nähtud ja minu hinnangul õppekava lugedes ka koostööd ja sisulist arendust tehtud. Jõudu rakendamisel uuel õppeaastal!´´

Triin Kalda - ´´**Poolt**. Suur tänu kõigile hoolekogu liikmetele, et leidsite kiirel ajal võimaluse tutvuda Otepää Gümnaasiumi gümnaasiumi õppekavaga ja anda tagasisidet. Loodan siiralt, et õppekavad saavad Haridus- ja Teadusministeeriumilt positiivse hinnangu. Samuti soovin, et Otepää Gümnaasiumi hoolekogu kujuneks veelgi sisulisemaks koostööplatvormiks – kohaks, kus arutatakse olulisi haridusküsimusi, otsitakse lahendusi murekohtadele, tunnustatakse edulugusid ning kus ettepanekutel on reaalne mõju kooli arengule. Soovin, et hoolekogus on eestvedamisele ja arengule avatud liikmed, kes soovivad oma panusega tuua kooliellu rohkem rõõmu, sündmusi ja ühist tegutsemist. Kaunist suve kõigile – puhake, nautige hetki ja koguge uut energiat ja julgeid mõtteid sügiseseks koostööks!

Otsustati kinnitada Otepää Gümnaasiumi gümnaasiumi õppekava (poolt – 9, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

Otsus:

1. **Otsustati kinnitada Otepää Gümnaasiumi gümnaasiumi õppekava (poolt – 9, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).**

Triin Kalda
Hoolekogu esimees
/allkirjastatud digitaalselt/

Grete-Ann Tadolder-Saar
Protokollija
/allkirjastatud digitaalselt/

LISA 1. Ainevaldkond „Keel ja kirjandus'' ainekava

Lisa 1

1. Ainevaldkond „Keel ja kirjandus" ainekava

1.1. Ainevaldkonna kirjeldus

Valdkonna õppeained on eesti keel ja kirjandus.
Keeleõppes lõimitakse keeleteadmised praktilise keeleoskusega. Keeleteadmisi täiendavad kursused kajastavad ühiskonna ja kultuuri toimimist, inimestevahelist suhtlemist nii kõnes kui ka kirjas, meediavaldkonna funktsioneerimist ja mõju. Õpetaja valib ühiskondlikult olulised tekstitüübid ja -liigid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi.
Oskust tekste funktsionaalselt lugeda, neid mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse praktilise eesti keele kursustel ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega. Praktilised keelekursused on keskendatud õpilase suhtlus- ja väljendusoskuse arendamisele, eri liiki tekstide loomisele nii suulises kui ka kirjalikus vormis, vajaliku teabe hankimisele ja kasutamisele. Õigekirja- ja õigekeelsusteemasid korratakse kõigi kursuste vältel.
Kirjandusõppes soodustatakse teksti- ja lugejakeskse lähenemise kaudu õpilase kirjandushuvi, arendatakse lugejavõimeid, mõtte- ja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, pööratakse tähelepanu teksti kui terviku mõistmisele, selle analüüsimisele ja tõlgendamisele, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust, edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Teksti- ja lugejakeskset kirjanduskäsitlust täiendab kirjanduslooline lähenemisviis, mis asetab teosed loomisaja ühiskondlik-kultuurilisse konteksti. Ilukirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk gümnaasiumis on avardada õpilase elu- ja kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut.
Ainevaldkonna õppeainete või valdkonnaüleste ainete lõiming saavutatakse metoodilise ühisosa järgimisel, õppeainete kattuvate teemade, ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil, sh ainevaldkonnasisesed või- ülesed uurimistööd, loovtööd, projektid või õpetades ajalist kooskõla järgides. Teadlik pädevuste kujundamine on lõimingu aluseks. Üld- ja läbivate teemade pädevuste kujundamine ja õppeainete lõimimine toimub kooli õppekava üldosa punktides 2.7 ja 2.8 põhimõtteid ja viise ainespetsiifikast lähtuvalt rakendades ning kavandatakse vastavalt üldosa punktile 9.7 õpetaja töökavas.

1.2. Vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna kujundamine

Aineõpetaja korraldab keele ja kirjanduse õpet viisil, kus luuakse turvaline õppekeskkond, kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu. Õppetöös kasutatakse digitehnoloogiat ja grupitöödeks kohandatakse vajadusel ruum sobivaks. Et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme ja tegevusi, toimub õppetöö vajadusel ja võimaluse korral ka teatris, muuseumis, raamatukogus, kaupluses, õppekäigul, õppereisil, kinos, teises koolis, avalikus ruumis vms.

1.3. Praktilised tööd ja õppekäigud

Õppekäigud kavandatakse ainekava õpitulemustest ja sisust lähtuvalt kirjanikega ja/või teostega ja/või teoste teemadega seotud paikadesse ning teatri- ja kinokülastustustena.
Projektiülesandena kavandatakse luulekavade koostamist ja esitamist ning tervikteoste käsitlemist vms.

1.4. Hindamise korraldus

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks.

Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õpilase vanuse, õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealasete teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid. Otepää Gümnaasiumi hindamissüsteemis hinnatakse ainealaste teadmiste ja oskuste tulemusi numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis, mitteeristavalt hinnangutega „arvestatud" ja „mittearvestatud" ning õppimist toetava (kujundava) hindamise abil. Aineõpetaja tutvustab oma hindamispõhimõtteid kursuse esimeses ainetunnis ning avalikustab aine hindamisjuhendi Stuudiumi õppeaine infona.
Teadmiste ja oskuste hindamisviisid on järgmised:
1) erinevad loovtööd
2) kontrolltöö
3) tunnikontroll
4) tekstimõistmisülesanne
5) etteütlus
6) enda loodud teksti esitamine
7) kirjaniku loodud teksti esitamine
8) grupitööd
Eesti keele ja kirjanduse õppimisel hinnatakse õpilase
1) suulist ja kirjalikku suhtlust;
2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist;
3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist;
4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevalikute teadvustamist.
Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena.
Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõtlik hindamine toimub õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka kooli õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev kursusehinne kujuneb õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

1.5. Eesti keel. I kursus „Keel ja ühiskond" õpitulemused ja õppesisu

Kursusel vaadeldakse keelesugulust soome-ugri ja Euroopa keelte vahel, kirjakeele staatust ja ajalugu, erinevaid allkeeli ja nende kasutusvaldkondi, suulise keele eripära, koha- ja sotsiaalmurdeid ning keeleetiketti. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida ja praktikas rakendada.

Õpitulemused	**Õppesisu**
Õpilane: 1) analüüsib ja mõistab keele rolli, funktsioone ja tähendust ühiskonnas ning suhtluses; 2) kirjeldab eesti keele eripära ja oskab eesti keelt võrrelda teiste keeltega, 3) tunneb suulise ja kirjaliku keele norme ning etiketti; 4) tunneb eesti keeleallikaid ja kasutab neid eesmärgistatult;	**Keele olemus ja ülesanded** (infovahetus, suhteloome, identiteet, maailmapilt, märgisüsteem. geneetika ja arheoloogia seos keelega). **Eesti keel ja teised keeled** (soome-ugri keeled, maailma keeled, andmebaasid Grambank, Ethnologue, WALS; põliskeeled, keelte hääbumine ja "elustamine", keelekontaktid, tähendus, keelesisesed ja ühiskondlikud seaduspärad). **Eesti keele struktuur teiste keelte taustal** (häälikusüsteem, muutevormistik, sõnamoodustus, lausetüübid, sõnajärg, keeleallikad (Sõnaveeb, ÕS), keelekorpused).

5) kirjeldab eesti kirjakeele kujunemislugu; 6) nimetab eesti keele arenduse peamisi suundi ja põhimõtteid; 7) mõistab allkeelte ja keele varieerumise olemust; 8) selgitab keelemuutuste olemust ja analüüsib eakohasel tasemel ajastuomaseid keelenähtusi.	**Tänapäeva eesti kirjakeele kujunemine** (kirjakeel, maailma keeled, keelemaastikud). **Keele variandid** (suhtluskanal, vanus, piirkond, kasutussituatsioon, keelenorm, keele varieerumine). **Eesti mitmekultuurilise ja mitmekeelse ühiskonnana** (mitmekeelsus, keeleline tolerantsus, keelepoliitika, keele staatus ja tulevik). **Eesti keele kasutusvaldkonnad ja arendus** (keeletehnoloogia, terminoloogia ja oskuskeel). **Lõiming** Geograafia- maailma keeled ja rahvad, ohustatud keeled (nt tutvuda erineva piirkonna vähemtuntud keeltega, koostada ülevaateid ohustatud keeltest üle maailma). Bioloogia- keele füsioloogilised, neuroloogilised ja geneetilised alused; teiste loomaliikide kommunikatsioon. Ühiskonnaõpetus- sotsiolingvistika, keele staatus ühiskonnas, keelemaastikud, vähemuskeeled. Kirjandus- ajaloolised romaanid, geograafiline varieerumine tegelaste kõnes, reisikirjandus. Ajalugu- keelte muutumine ajas, keelte genealoogiline sugulus ning selle seotus riikide ja rahvaste ajalooga.

1.6. Eesti keel. II kursus „Praktiline eesti keel I“ õpitulemused ja õppesisu

Kursusel arendatakse nii suulist kui ka kirjalikku väljendusoskust, kasutades erinevaid stiilivõtteid ja keelendeid. Õpitakse kasutama eri teabeallikaid ja hindama nende usaldusväärsust. Tekstide koostamisel pööratakse tähelepanu õpitud keelereeglite kasutamisele.

Õpitulemus	**Õppesisu**
Õpilane: 1) kirjeldab ja selgitab tekstide stiilierinevusi; 2) väljendab ennast selgelt ja asjakohaselt nii suulises kui ka kirjalikus tekstis; 3) kaitseb argumenteeritult oma seisukohti, arutleb ja annab hinnanguid; 4) kasutab erinevaid keeleallikaid ja teabekeskkondi; 5) tunneb põhilisi elektroonilise infootsingu võimalusi ning kasutab neis leiduvat infot oma tekstides; 6) hindab teabe usaldusväärsust; 7) koostab eri liiki tekste, sh arvustuse, referaadi ja essee; 8) järgib õpitud keelereegleid, põhjendab oma keelevalikuid;	**Keeleline väljendusrikkus eri tekstides** (mõtted, tunded, hinnangud, suuline ja kirjalik suhtlus). **Suuline ja kirjalik suhtlus lähtuvalt olukorrast ja vestluspartnerist** (stiilivahendid, mõjutamine, konspekt, kokkuvõte). **Erinevate aime- ja teadustekstide lugemine ja mõistmine** (keelelised väljendusvahendid, stiil ja selle vormivõtted, teabeotsing, aimetekst, teadustekst, publitsistika). **Eesmärgipärane ja teadlik stiilivahendite kasutamine** (arutlus, alustekst, kokkuvõte, argumenteerimine). **Õigekirja- ja õigekeelsusküsimuste kordamine; keeleallikate teadlik kasutamine** (interpunktsioon, lausemoodustus, keeleline etikett, keeleallikad, sõnavara mitmekihilisus). **Süstemaatiline sõnavaraarendus** (võõrsõnad, tsitaatsõnad, ilukirjanduskeel, kujundlik keel, teemapõhine terminoloogia). **Lõiming** Ajalugu – essee, arvamusartikkel (suuline ja kirjalik analüüs) Muusika – arvustuse kirjutamine Kunst – arvustuse kirjutamine Kirjandus – ilukirjanduskeel, kujundlik keel

9) on täiendanud oma sõnavara, lause- ja tekstimoodustusoskust.	

1.7. Eesti keel. III kursus „Teksti keel ja stiil“ õpitulemused ja õppesisu

Kursusel arendatakse žanriteadlikkust, käsitletakse erinevate tekstiliikide keele- ja stiilierinevusi nii grammatikas kui ka sõnavaras, selgitatakse kirjutamise võtteid ja tavasid eri tekstiliikide näitel. Antakse ülevaade suhtlusolukorra teguritest ning suunatakse kirjutama erinevatel eesmärkidel, analüüsima enda tekstides tehtud keelevalikuid ning võrdlema erinevaid tekste.

Õpitulemus	Õppesisu
Õpilane: 1) analüüsib ja võrdleb keele erinevaid kasutusvaldkondi ja tekstide stiilierinevusi; 2) valib keelelisi ja vormilisi väljendusvahendeid, järgib stiili- ja etiketinorme; 3) väljendub selgelt ja korrektselt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses; 4) analüüsib tekstide sisu, eesmärke, konteksti, ülesehitust, grammatikat, sõnavara ja stiili; 5) hindab tekstidest leitud teavet kriitiliselt; 6) loob alustekstide põhjal uusi tekste, refereerib ja tsiteerib, kasutab viitamissüsteeme, väldib plagiaati; 7) eristab teaduskeele tunnuseid ja põhjendab teadustekstide keelelisi valikuid; 8) korrigeerib ja redigeerib oma teksti, kasutab otstarbekalt keeleallikaid ja teabekeskkondi, teeb teadlikke keelevalikuid.	**Keele erinevad kasutusvaldkonnad** (argi-, ilukirjandus-, teadus- ja tarbekeel). **Eesti sõnavara, sõnade tähendus ja stiil** (sõnavara rikastamine, keele kujundlikkus, loov keelekasutus). **Stiil ja stilistika** (asjalikkus ja isikupära; viisakus ja sõbralik toon; suhtlus ja võim, vulgaarsed keelendid, suhtlusvead, ametlik stiil, publitsistlik stiil, teadusstiil ja ilukirjandusstiil, stiilivärving ja –viga). **Keel suhtlus- ja tunnetusvahendina** (tekst ja kontekst, suuline ja kirjalik suhtlus veebisuhtlus, keelevalikud). **Tekstide võrdlev ja kriitiline analüüs** (kontekst, ülesehitus, grammatilised erijooned, stiil). **Teadlik kirjutamine** (adressaat, pealkiri, probleem, põhiidee, ainestik, materjali süstematiseerimine, teema, teksti sidusus, lõik, allteema, väide, selgitus, tõestus, järeldus, üldistus, arutlev ja kriitiline kirjutamine, teksti toimetamine). **Teadustekst** (uurimiseesmärk, allikmaterjal, struktuur, refereerimine ja tsiteerimine, lause- ja lõiguviited, viitekirje, uurimisandmete võrdlemine, analüüsimine, üldistamine, järeldamine). **Tekstide vormistamine** (kriitika, arvustamine, loomevargus ehk plagiaat). **Lõiming** Kirjandus - ilukirjanduskeel, kujundlik keel Loodusained – teaduskeel, materjali süstematiseerimine, refereerimine, tsiteerimine, uurimisandmete võrdlemine „Kõne ja väitlus“ – tõestamine, järeldamine, allikmaterjali leidmine, demagoogia

1.8. Eesti keel. IV kursus „Praktiline eesti keel II“ õpitulemused ja õppesisu

Kursusel arendatakse keelereeglite õiget kasutamist, esinemis- ja kirjutamisoskust, keskendutakse tekstide kriitilisele hindamisele ning praktiseeritakse kokkuvõtte, referaadi, arvamuse, arvustuse ja essee kirjutamist. Arutlevate tekstide kirjutamisel järgitakse teksti loogilise ülesehituse, argumentide sõnastamise, põhjenduste ja seoste loomise ning näidete esitamise põhimõtteid.

Õpitulemus	Õppesisu
Õpilane: 1) edastab oma tundeid, mõtteid ja hinnanguid nii isiklikus, avalikus kui ka ametlikus suhtluses nii suuliselt, kirjalikult kui ka elektrooniliselt; 2) argumenteerib selgelt ja veenvalt, kaitseb oma seisukohti aruteludes; 3) kasutab erinevaid teabeotsingu strateegiaid; 4) loeb ja hindab kriitiliselt eri liiki meedia- ja tarbetekste; 5) kirjutab uudise, arvamusloo ja arvustuse, koostab memo; 6) kirjutab mitme allika põhjal referaadi, kasutab viitamissüsteeme ja väldib plagiaati; 7) on arendanud oma elektroonilise infootsingu oskust; 8) on kinnistanud ja parandanud oma õigekirja- ja kirjakeeleoskust.	**Sõnumi edastamine erinevate keelevahenditega** (keeleline väljenduslikkus, otsene ja kaudne väljendus, keelevahendid). **Ratsionaalsete, emotsionaalsete ja eetiliste argumentide kasutamine ja eristamine** (veenmine, mõjutamine, kallutatus, manipuleerimine, demagoogia, ratsionaalsus, eetilisus, emotsionaalsus, argumentatsioon). **Meediatekstide kriitiline analüüsimine** (kriitika, uudis, arvamus, arvustus, meediaeetika). **Süstemaatiline sõnavaraarendus** (võõrsõnad, teabeotsingustrateegiad, lehitsemine, kiirotsing, liitotsing, andmebaasid). **Tarbekirjade koostamine** (juhend, koosoleku memo, kokkuvõte ja referatiivne tekst, retsensioon, veebitekstid, seisukoha eetilisus). **Õigekirja- ja õigekeelsusküsimuste kordamine, keeleallikate teadlik kasutamine** (analüüs, mõtestatus, teksti eesmärk ja vaatenurk, mõjutamisvõtted). **Lõiming** Kirjandus – teksti eesmärk, vaatenurk, mõtestatus Meedia – meediatekstide keel ja kriitiline analüüs Karjääriõpetus - tarbekirjad

1.9. Eesti keel V kursus „Meedia ja mõjutamine“ õpitulemused ja õppesisu

Kursusel arendatakse eri liiki tekstide mõistmise, fakti ja arvamuse eristamise oskust. Õpitakse hankima teavet erinevatest allikatest, analüüsima teksti nii visuaalses kui ka audiovisuaalses keskkonnas ja tundma ära meedia mõjutamisvõtteid. Erinevate tekstide kaudu arendatakse oskust kujundada ja väljendada oma arvamusi ja hoiakuid.

Õpitulemus	Õppesisu
Õpilane: 1) tunneb tänapäevast teabekeskkonda ja selle arengut kujundavaid protsesse, kommunikatsiooni olemust ja selle toimimist; 2) leiab meediatekstist argumendid ja põhilised mõjutamisvõtted, selgitab teksti autori eesmärke ning motiive ning iseloomustab autori argumendikasutust; 3) eristab fakti arvamusest ja usaldusväärset infot küsitavast ning valeinfot tõesest infost; mõistab info tähendusvälja muutumise põhjusi ja olemust;	**Suhtlus ja suhtlusolukord meedias** (info edastamine ja vastuvõtt, tõlgendused, privaatne ja avalik suhtlus, sotsiaalmeedia vormid, vahetu (individuaalne suhtlus) ja vahendatud kommunikatsiooni (meediakommunikatsioon) suhtlusfunktsioonid). **Teksti eesmärk** (modaalsused, audiovisuaalne, visuaalne, audiotekst, kontekst, intertekstuaalsus, statistika, tabelid tekstides, teksti vahendamine). **Allikas** (allikas, selle usaldusväärsus, autoripositsioon – autoriga/autorita tekst, autori kvalifikatsioon, erapoolikus, meediakanal, meediaplatvorm). **Keeleteadlikkus** (meedium, meedia, inforuum, valeinfo, algoritm, fakt *vs.* arvamus, tajuviga, suhtlustõke, demagoogia, propaganda, reklaam.) **Tekst ja teksti eesmärk** (autor vastuvõtja, kontekst, intertekstuaalsus, kirjutamistõke, allikas, lugemispäevik, kaaskiri). **Lõiming**

4) analüüsib kriitiliselt reklaami ning arutleb reklaami ja mainekujunduse teemadel; 5) tunneb meediakanaleid, analüüsib nende erijooni, iseloomustab erinevaid meediažanre; 6) hindab kriitiliselt meediamanipulatsioone, tunneb ära propaganda, libauudised ja müüdiloome; 7) analüüsib vahetu ja vahendatud kommunikatsiooni erinevusi ja osalejate eesmärke; 8) analüüsib kriitiliselt ennast kui meedia loojat ja kasutajat, kohandudes erinevatele olukordadele; 9) eristab privaatset ja avalikku informatsiooni, tõlgendab teksti, osates leida vihjeid teistele tekstidele; 10) kujundab oma seisukoha kuuldu/nähtu kohta, valides selleks sobivad keelevahendid.	Kirjandus- tekstid, autor, lugeja ja nende seos. Ühiskonnaõpetus- tutvumine arvamuslugude jm diskussiooniga ühiskonnas parasjagu aktuaalsete teemade üle. Ajalugu- ajalooliste kõnede ja kirjalike dokumentide analüüsimine, eri epohhide retoorika ja argumentatsiooni võrdlemine. Võõrkeeled- eri keeltes ja eri kultuuriruumide argumenteerivate tekstide lugemine Informaatika- teksti automaatanalüüs (nt sagedusloetelu, sõnapilved, kollokatsioonid) Muusika- laulusõnade analüüs (nt intertekstuaalsus, hoiakud, koodivahetus)

1.10. Eesti keel. VI kursus „Praktiline eesti keel III“ õpitulemused ja õppesisu

Kursusel keskendutakse suhtlemisoskuse arendamisele, eri liiki tekstide vastuvõtule ja loomisele, arutluse, kokkuvõtte ja lühiuurimuse kirjutamisele ning õigekeelsusküsimuste kordamisele.

Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane: 1) kasutab keelt vastavalt suhtluseesmärgile ja -kontekstile; suudab edasi anda tähendusvarjundeid, tajub erinevaid tähendusi ning vihjeid; 2) argumenteerib ning kaitseb oma seisukohti suuliselt ja kirjalikult; 3) koostab levinumaid meediatekste; 4) tunnetab teadusliku stiili põhitunnuseid ning suudab koostada eakohast teaduslikku teksti, vältides plagiaati; 5) kirjutab mitme alusteksti põhjal kindlal eesmärgil kokkuvõtte või resümee;	**Teksti suhtlustähenduse ja eesmärgi mõistmine eri toiminguis** (suhtluspartner, dialoog, veenmine, tõlgendamine). **Suuline esinemine ja suhtlus eri tüüpi olukordades** (argumenteerimine, veenmine, väitlemine, emotsionaalsus, toon). **Tarbetekstide kirjutamine ja vormistamine** (elulookirjeldus, CV, avaldus, taotlus, motivatsioonikiri, elektronkiri, seletuskiri). **Kokkuvõtte ja arutleva teksti koostamine mitme eri tüüpi alusteksti põhjal** (liitotsingud, alustekst, keelelised allikad, teabeallikad). **Õigekirja- ja õigekeelsusküsimuste kordamine** (interpunktsioon, lausemoodustus, stiilivahendid, keele mitmekihilisus). **Süstemaatiline sõnavaraarendus** (neologismid, võõrsõnad, tsitaatsõnad, sõnamoodustus) **Lõiming** „Kõne ja väitlus“ – teksti suhtluseesmärk, suuline esinemine Ajalugu – alustekstide põhjal kirjutamine Karjääriõpetus – tarbetekstid

6) suudab konspekteerida näitvahenditega toestamata suulist esitust; 7) koostab kindlasse suhtlusolukorda sobiva arutleva teksti; 8) kasutab eri allikatest leitud infot oma tekstides; 9) parandab ja kinnistab oma õigekirjaoskust ning rikastab sõnavara; 10) valdab korrektset ja teksti eesmärgiga sobituvat eesti kirjakeelt.	

1.11 Eesti keel. VII kursus „Praktiline eesti keel IV“ õpitulemused ja õppesisu

Kursusel keskendutakse gümnaasiumis õpitud keele- ja kirjandusteadmiste kordamisele ning eksamiks ettevalmistamisele. Põhifookuses on lugemisülesannete ülesehitus, koostamise põhimõtted ning arutleva kirjandi ülesehituse põhimõtted ning argumenteerimise põhitõed.

Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane: 1) Loeb erinevat liiki tekste, vormistab lugemisülesannete vastuseid nõuetekohaselt, ilmestab oma väiteid tekstinäidetega; 2) argumenteerib ning selgitab oma seisukohti suuliselt ja kirjalikult; 3) viitab, tsiteerib ja refereerib reeglitele vastavalt; 4) kirjutab nii sisult kui vormilt nõuetele vastavaid arutlevaid tekste; 5) analüüsib arutleva teksti ülesehitust, teemale vastavust, arutluskäikude põhjalikkust; 6) kasutab eri allikatest leitud fakte ja näiteid oma tekstides; 7) parandab ja kinnistab oma õigekirjaoskust ning rikastab sõnavara; 8) kasutab sõnaraamatut sõnastus- ja õigekirjaprobleemide ilmnemisel.	**Erinevat liiki tekstide sisu ja eesmärgi mõistmine eri toiminguis** (suhtluspartner, dialoog, veenmine, tõlgendamine). **Loetud teksti alusel ülesannete lahendamine ja vastuste vormistamine** (küsimustele vastuste leidmine tekstist, selgitamine, näidetega/tsitaatidega kinnitamine, järelduste tegemine). **Argumenteerimine, veenmine, tõestamine.** **Arutleva teksti koostamine/kirjutamine etteantud juhiste alusel, sh mitme eri tüüpi alusteksti põhjal** (liitotsingud, alustekst, keelelised allikad, teabeallikad). **Tekstide analüüsimine sõltuvalt teksti liigist.** **Õpilaskirjandite analüüsimine kirjandi hindamisjuhendist lähtuvalt** (kirjandi sisu, õigekeelsus, sõnastus ja stiil, vorm). **Õigekirja- ja õigekeelsusküsimuste kordamine** (interpunktsioon, kokku- ja lahkukirjutamine, suure ja väikese algustähe kasutamine, võõrsõnade õigekiri ja tähendus, lausemoodustus, stiilivahendid, keele mitmekihilisus). **Süstemaatiline sõnavaraarendus** (neologismid, võõrsõnad, tsitaatsõnad, sünonüümid, sõnamoodustus). **Lõiming** Ühiskonnaõpetus – argumenteerimine, allikate kasutamine, Kirjandus – eri liiki tekstide kasutamine

1.12 Kirjandus. I kursus „Pärimus ja kirjandus“ õpitulemused ja õppesisu

Kursuse omandatakse teadmisi kirjanduse mütoloogilistest ja pärimuslikest arengutest, kultuuri järjepidevusest iidsetest aegadest tänaseni. Õpilane teadvustab tänapäeva kirjanduse seoseid nii antiikmüütide kui eestlaste mütoloogilise maailmapildiga. Oluline roll on oluliste piiblilugude

tundmaõppimisel, et mõista paremini Euroopa kultuuri ja osata neid peegeldada praegusesse ühiskonda.

Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane: 1) analüüsib ja tõlgendab loetud tekste nii suuliselt kui ka kirjalikult ühisarutelus ja individuaalselt, jagab oma lugemiskogemusi; 2) mõtestab pärandkultuuri olemust ja tähendust tänapäeva kultuuris; 3) analüüsib kirjandusteose teemat, süžeed, tegelasi ja ideestikku; 4) tunneb eesti rahvuseepose sünnilugu ja sisu ning selle tähtsust ja kasutamist teiste autorite loomingus; 5) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid; 6) seostab loetud tervikteoste sisu kursuse jooksul käsitletud teemadega.	**Pärimus ja folkloor** (pärimus, rahvaluule, müüt, intertekstuaalsus, argimütoloogia, muinasjutt). **Müüdi olemus ja liigid** (müütiline aeg ja ruum, loomis- ja hävingumüüdid, antiikeepos, arhetüüpsed müüdimotiivid). **Piibel kui Euroopa kultuuri tüvitekst (**piibel, vana ja uus testament). **Arhetüüp kirjanduses** (arhetüüp, süžee, rändmotiivid, arhetüüpsed tegelased). **Eepos** (kangelaseepos, kunsteepos, saaga, müüt, eepose motiivistik, kangelase arhetüüp). **Eestlaste mütoloogiline maailm** (mütoloogilised narratiivid, folkloor, paroodia, rahvusmütoloogia). **Mütoloogiline mõõde eri žanrites** (maagiline realism, moondumismüüt, õuduskirjandus, lüüriline luule). **Tervikteoste käsitlemine.** **Lõiming** Ajalugu- antiikeeposed, kreeka müüdid, Trooja sõda, soomeugrilaste kujunemine, Kaali meteoriidi kukkumine Saaremaale, ülemaailmne veeuputus. Loodusained- ülemaailmse veeuputuse seos globaalsete kliimamuutustega, maailma huku seos maailmamere reostusega müütides. Ühiskonnaõpetus- valitsejate ja valitsuse vastutuse teema. Muusikaõpetus- Põhjala mütoloogiaga seotud muusikapalad ja ooperikatkendid, rokkooperite näited. Kunst- piiblilugude ja eeposte illustratsioonid. Eesti keel- stiilianalüüs ja folklooriainelise sõnavara omandamine.

1.13Kirjandus. II kursus „Tekstide tõlgendamine“ õpitulemused ja õppesisu

Kursus keskendub erinevate tekstiliikide eripärade tundmaõppimisele ning nende tõlgendamisele. Peamine eesmärk on õpetada õpilast lahendama lugemisülesannetena erinevat liiki tekste, analüüsima neid nõuetekohaselt ning vormistama oma vastuseid korrektselt.

Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane: 1) analüüsib ja tõlgendab loetud proosateoste sisu- ja vormivõtteid: probleemi ning peamõtet, tegevusaega ja -kohta, tegelaste suhteid, olustikku, sündmustikku ning kompositsiooni; 2) analüüsib ja tõlgendab loetud luuletuste sisu ja	**Proosateksti analüüs ja tõlgendamine** (autor, jutustaja, tegelane, mina- ja tema-jutustus, sisemonoloog, karakter ja tüüp, teema, detail, motiiv, sümbol, miljöö, aja- ning ruumikujutus, struktuurne tervik). **Luuleteksti analüüs ja tõlgendamine** (lüürika, sisemine enesevaatlus, lüürilise mina vaatepunkt, eneseväljendus ja lüüriline kirjeldus, kõla-, kõne- ja lausekujundid, luuleteksti kõnetlus). **Meediateksti analüüs ja tõlgendamine** (tõlgendamine, retseptsioon, adressaat ja vastuvõetavas, viited ja vihjed,

vormivõtteid: nimetab teema ning põhimotiivid, iseloomustab vaatepunkti, kujundi- ja keelekasutust; 3) analüüsib ja tõlgendab loetud publitsistlike ja meediatekstide sisu: leiab peaprobleemi, seosed antud käsitletavate teemadega, seosed kaasajaga; 4) oskab langetada valikuid eksamitekstide osas, tundes oma võimeid erinevate tekstitüüpide mõtestamisel.	vastuvõtu spetsiifika, usaldusväärsus, verbaalne ja visuaalne mõjutamine, manipuleerimine, demagoogia, meediaeetika ja meediakriitika, fakt ja arvamus). **Lõiming** Ajalugu- erinevate ajastutest pärinevad tekstid, nende ajalooline taust. Loodusained- ökoloogilise sisuga tekstid ning proosa- ja luuleteosed. Ühiskonnaõpetus- eetikaprobleemid, võimu ja vaimu suhted. Eesti keel- erinevat liiki tekstide sõnavarakasutus

1.14 Kirjandus. III kursus „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses I“ õpitulemused ja õppesisu

Kursuse käigus saab õpilane ettekujutuse maailmakultuuri arengust antiigist romantismini. Kursus on üles ehitatud kronoloogilisel põhimõttel, aidates õpilasel mõista kirjandusteost mingi ajastu, voolu või žanri kontekstis. Oluliseks oskuseks on märgata tunnuseid ja poeetilisi väljendusvahendeid, mille alusel tekste analüüsida ja tõlgendada. Teoste käsitlemine kirjandusloolises järgnevuses võimaldab õpilasel paremini tajuda kirjandust protsessina ning leida seoseid tänapäeva arengutega.

Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane: 1) selgitab kirjandusperioodide ajalist järgnevust antiikkirjandusest romantismini ning nende seost ajaloo- ja kultuurikontekstiga; 2) eristab tekstinäidete põhjal eri žanre ja kujutamisviise; 3) toetudes loetud tekstidele, arutleb erinevate seisukohtade, peamiste teemade ja probleemide üle; 4) analüüsib ja hindab luule-, proosa- ja draamateoste väljendusvahendite mitmekesisust ja tähendust; 5) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid ja laiendab kirjandustekstidele tuginedes oma sõnavara; 6) leiab loetud kirjandusteostest ajastule ja voolule iseloomulikku;	**Kirjandusloo peajooni ja põhinähtusi** (kirjandusperioodid ja –voolud, antiik, romantism, realism, klassitsism, žanri olemus, eepika, lüürika ja dramaatika). **Dramaatika** (tragöödia, komöödia, antiiktragöödia, keskaegne liturgiline draama, renessansiaegne draama, *commedia dell'arte*, romantiline draama, psühholoogiline draama). **Lüürika ja lüroeepika** (luulevormid ja –žanrid, lüroeepika, ood, hümn, epigramm, valm, ballaad, poeem, sonett, satiir). **Eepika** (eepos, novell, valgustuskirjandus, filosoofiline ja satiiriline proosa, romantiline romaan, rüütliromaan, värssromaan, miniatuur, aforism). **Tervikteoste käsitlemine.** **Lõiming** Ajalugu- olulised ajaloosündmused, erinevate perioodide ühiskonnareeglid ja -väärtused Loodusained- looduse kajastamine erinevatel ajajärkudel, loodusseaduste teke ja nende seos inimese igapäevaeluga. Ühiskonnaõpetus- inimese ja ühiskonnaga seotud kõlblusprobleemid. Muusikaõpetus-. erinevate ajastute (renessanss, klassitsism, valgustus, romantism) muusika. Kunst-. erinevate ajastute (renessanss, klassitsism, valgustus, romantism) kunstiteosed ja nende loojad.

7) analüüsib loetud kirjandusteoste tegelasi ja nende käitumise motiive, lähtudes teoses käsitletud ajastust.	

1.15 Kirjandus. IV kursus „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses II“ õpitulemused ja õppesisu

Kursuse käigus saab õpilane ettekujutuse maailmakultuuri kui terviku arengust, mis avaldub paljude Euroopa rahvuskirjanduste mitmekesisuses, hõlmates ajavahemikku realismist postmodernismini. Kursus on üles ehitatud kronoloogilisel põhimõttel, aidates näha põhjuslikke seoseid ajaloolise kultuurisituatsiooni ja sellel ajal sündinud loomingu vahel.

Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane: 1) selgitab kirjandusperioodide ajalist järgnevust realismist kuni 21. sajandi kirjanduseni ning nende seost ajaloo- ja kultuurikontekstiga; 2) leiab kirjandusteosest ajastule iseloomuliku mõtteviisi kajastusi; 3) arutleb loetud tekstide põhjal erinevate seisukohtade ning peamiste teemade ja probleemide üle; 4) analüüsib luule-, proosa- ja draamateoste väljendusvahendite mitmekesisust ja tähendust; 5) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid ja laiendab kirjandustekstidele tuginedes oma sõnavara; 6) paigutab loetud teose iseloomulike tunnuste alusel kindlasse kunstivoolu.	**Kirjandusloo peajooni ja põhinähtusi (**kirjandusperioodid ja –voolud, realism, modernism, postmodernism, kirjandušanri vormi ja sisu, maailmakirjanduse kontekst). **Realismi kujunemine ja tunnused maailmakirjanduses** (realism, naturalism, estetism, realistlik romaan). **Modernistlikud suundumused luules** (sümbolism uusromantiline sümbolism, avangardism, futurism, ekspressionism, dadaism, sürrealism, imažism). **Eesti luule alates 20. sajandist** (kirjanduslikud liikumised, rühmitused, sümbolism, ekspressionism, futurism, sürrealism, pagulasluule, luuleuuendus, kassetipõlvkond, seisakuaja luule, siirdeajastu, nüüdisluule). **Modernistliku draama kujunemine ja tunnused** (psühholoogiline draama, sümbolistlik draama, eepiline teater, absurdidraama, nüüdisteater. sotsiaalpsühholoogiline draama, postmodernism. **Modernistlikud suundumused proosas** (süvapsühholoogiline romaan, kadunud põlvkond, sõjaromaan, eksistentsialism, idamaisted usundid, biitkirjandus, postmodernistlik romaan, lühiproosa, kujunemisromaan, ajalooline romaan, novell, omaeluloolisus. **Tervikteoste käsitlemine.** **Lõiming** Ajalugu- olulised ajaloosündmused, erinevate perioodide ühiskonnareeglid ja -väärtused Loodusained- looduse kajastamine erinevatel ajajärkudel, loodusseaduste teke ja nende seos inimese igapäevaeluga. Ühiskonnaõpetus- inimese ja ühiskonnaga seotud kõlblusprobleemid. Muusikaõpetus- erinevate ajastute (realism, modernis, postmodernism) muusika. Kunst- erinevate ajastute (realism, modernism, postmodernism) kunstiteosed ja nende loojad.

1.16 Kirjandus. V kursus „Identiteet ja eesti kirjandus“ õpitulemused ja õppesisu

Kursus keskendub sotsiaalse, rahvusliku ja kultuurilise identiteedi kujutamisele eesti kirjanduse näitel, aidates õpilasel mõista kirjanduse rolli identiteetide peegeldaja ja kujundajana. Kõige rohkem pööratakse tähelepanu eestlusega seotud teemadele nii ajaloo kui ka tänapäeva vaatenurgast. Teoste kaudu suunatakse õpilast väärtustama eesti kirjandust kui rahvuskultuurilist identiteeti vahendavat lugemisvara.

Õpitulemused	**Õppesisu**
Õpilane: 1) analüüsib erinevate identiteedivormide kujutamist eri ajajärkude kirjandusteostes, kirjutab loetud teostele tuginedes arutluse; 2) kirjeldab ja võrdleb kirjandusteostele tuginedes eestlase väärtusmaailma muutumist eri ajajärkudel; 3) arutleb loetud tekstidele tuginedes ühiskondlike ja kultuuriliste teemade üle, toob nende kohta tekstist näiteid; 4) analüüsib ja tõlgendab loetud teoste sisu ja vormivõtete ühtsust (teema, probleem ja peamõte, aegruum, vaatepunkti, tegelaskõne, sündmustik, kompositsioon); 5) kasutab tekstianalüüsis kirjanduse põhimõisteid.	**Kirjandus eestlaste rahvusliku identiteedi kujundaja ja peegeldajana** (rahvuslikud narratiivid, sümbol- ja väärtussüsteemid kirjanduses). **Eestlase ja eestluse kujutamine kirjanduses**. (põlvkondlikud püüdlused ja ideaalid, väärtused ja traditsioonid, eestlase kuvand). **Mälu- ja traumakirjandus**. (teine maailmasõda ja selle järelmõjud, nõukogude okupatsioon, pagulaskirjandus, memuaarid, omaeluloolisus ajaloo taustal, trauma- ja haiguskogemus). **Kollektiivsete identiteetide kajastusi kirjanduses**. (kirjaniku identiteet ja positsioon Eesti ühiskonnas, sotsialistliku realismi kaanon, kuldsed kuuekümnendad, baltisaksa kirjandus, eestivene kirjandus, subkultuurilised identiteedid , põlvkondlik identiteet, etnofuturism, sooline identiteet, murdeluule, punkluule, räppluule, sümbol) **Loodus ja keskkond identiteedi kujundajana** (paigaidentiteet, muutunud elukeskkond, kliimakriis, kodupaigakirjandus, reisikiri). **Tervikteoste käsitlemine.** **Lõiming** Ajalugu- eestluse ja nõukogude ühiskonna kujunemine, pagulaskirjandus, kirjandus maailmasõdade perioodil, sotsialistlik realism. Loodusained- muutunud elukeskkond, kliimakriis. Muusikaõpetus- eesti rahvuslik muusika, erinevate muusikakoosluste roll Eesti rahvusriigi kujunemisel, loodusteemalised muusikateosed. Kunst-. sotsialistlik realism kujutavas kunstis ja arhitektuuris. Eesti keel- identiteedi-alase sõnavara omandamine ja oskuslik kasutamine.

1.17 Kirjandus. VI kursus „Kirjandus ja ühiskond“ õpitulemused ja õppesisu

Kursus võimaldab õpilasel kirjanduse kaudu paremini mõista ümbritsevat maailma, inimese ja ühiskonna suhteid, aga ka kirjanduse laiemat ühiskondlikku tähendust. Kursus põhineb peamiselt 20. ja 21. sajandi kirjandusel, sest ühiskondlikud muutused on olnud neil ajajärkudel kõige suuremad. Kirjanduse kaudu analüüsitakse nii mineviku kui ka tänapäeva ühiskonna probleeme.

Õpitulemus	Õppesisu
Õpilane: 1) arutleb kirjanduse ja ühiskonna omavaheliste suhete üle; 2) iseloomustab põhjalikumalt vähemalt kahe autori loomingut, määrab nende teoste koha ajastus, voolus või rahvuskirjanduses; 3) arutleb tekstides käsitletud ühiskondlike probleemide ja väärtuste üle; 4) eristab tekstinäidete põhjal eri žanre ja kujutamisviise, võrdleb vähemalt kahe teose sisu, väljenduslaadi ja ülesehitust; 5) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid ja laiendab tekstidele tuginedes oma sõnavara; 6) analüüsib loetud teostes käsitletud teemade seotust ühiskondlike aspektidega.	**Kirjanduse positsioon ja funktsioon ühiskonnas** (kirjanduslikud institutsioonid, kirjandusväljaanded, kirjandusteadus ja –kriitika, kirjaniku staatus, esseistika, kirjandusfestival, kirjandustänav, luuleprõmm, kirjandusauhinnad. **Kirjandus mõttevoolude mõjuväljas** (psühhoanalüüs, teadvuse vool, sürrealism, eksistentsialism, absurdidraama ja –teater, feminism ja naisvaatepunkt, postkolonialistlik mõtteviis, ökokriitiline vaade, postmodernism. **Poliitilise tegelikkuse mõju kirjandusele** (ideoloogia, totalitaarne ja demokraatlik ühiskond, autori, sotsialistlik realism, dissidentlus, tõrjutud autorid, tsensuur, keelatud käsikirjad, varjatud sõnumid, alltekst, mälestuslik pagulaskirjandus, rahvuslus, okupatsioon ja küüditamine, metsavendlus). **Kirjandus ühiskondlike protsesside peegeldajana** (autobiograafia ja omaelulooline kirjandus, psühhoanalüüs, päevikukirjandus, memuaar) **Kirjandus võrgustunud ja üleilmastunud kultuuris** (võõrandumine ja individualism, tarbimiskultuur, kliimakriis, vaimne tervis, kooli- ja perevägivald, seksuaalne identiteet, ühismeedialuule, ühiskonnakriitiline luule, postdramaatiline ja tehnoloogiline teater). **Kirjandus ja tulevikuühiskonnad** (utoopia ja düstoopia, postapokalüptiline kirjandus, katastroofiromaan alternatiivajalugu, teadusulme. **Tervikteoste käsitlemine**. **Lõiming** Ajalugu- erinevate ajastute olemus ja seos kirjandusega: metsavendlus, sotsialistlik realism, pagulus, küüditamine, okupatsioon, dissitentlus. Loodusained- ökokriitilisus kirjanduses ja maailmavaates, kliimakriis. Ühiskonnaõpetus- tsensuur, individualism, ühiskonnakriitilisus. Muusikaõpetus- nõukogudeaegne muusika, metsavendade laulud. Kunst- sotsialistliku realismi ilmingud kunstis, modernse kunsti seos kirjandusega Eesti keel- keele uuenduslikkus, tarbimiskultuurile omane sõnavara

2. Kursus „Kõne ja väitlus“

2.1. Kursuse kirjeldus

Kursusel arendatakse õpilase kõneoskust, kõige olulisemate kõnede koostamist ning nende esitamist. Kursuse käigus esitab õpilane ühe olmekõne ja ühe infokõne, kasutades näitlikustamist, ning osaleb erinevates väitlusmängudes ja improkõnedes. Õpitakse hankima teavet erinevatest allikatest, analüüsima teksti nii visuaalses kui ka audiovisuaalses keskkonnas ja tundma ära demagoogiat. Erinevate kõnede ja mängude kaudu arendatakse oskust kujundada ja väljendada oma arvamusi ja hoiakuid.

2.2. Hindamise korraldus

Hindamisviisid on järgmised: improkõned, simluatsioonimängud, olmekõne ja infokõne, kirjalik eneseanalüüs, kokkuvõttev argumenteeriv arutlus. Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeprotsessi lõpus. Rakendatakse nii kujundavat kui kokkuvõtlikku hindamist, mida väljendatakse numbriliste hinnete ja sõnaliste hinnangutena. Õppeprotsessi käigus saab õpilane suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub kursuse lõpul ja see kujuneb õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena. Seejuures arvestatakse, et hinnetel võib olla sõltuvalt töömahust erinev kaal.

2.3. „Kõne ja väitlus“ õpitulemused ja õppesisu

Õpitulemused	Õppesisu
Õpilane: 1) tunneb tüüpilisi suhtlusolukordi, kõne liike ning avalikule esinemisele esitatavaid nõudmisi; 2) argumenteerib veenvalt ja oskab kaitsta oma seisukohti; 3) moodustab ja esitab teemakohaseid küsimusi; 4) koostab ning esitab eri liiki kõnesid (olmekõne, akadeemiline ja infokõne); 5) jälgib tolerantselt ja kriitiliselt diskussiooni ning annab tagasisidet; 6) eristab veenmist demagoogiast; 7) tunneb elementaarseid väitluse põhimõtteid.	**Kõne kui suhtlusolukord** (kommunikatsioon, kõne, dialoog, kõneleja, publik). **Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlus** (suhtlustõkked, verbaalsus, mitteverbaalsus). **Kõne veenvuse tegurid** (eetos, paatos, logos, kehakeel, argumenteerimine ja emotsionaalsus, demagoogia, veenmine). **Kõne koostamine ja esitamine** (ettekanne, sõnavõtt, koosolek, läbirääkimised, väitlus, repliik analüüs). **Kõne osad. Suulise kõnesündmuse ettevalmistamise etapid**. (kõnetlus, sissejuhatus, sisu, lõpetus, veenvus, usutavus, info kogumine, kaardistamine, ettekanne). **Näitlikustamine. Esinemishirm** (esinemisstiil ja - kultuur, näitvahendid, reageering, repliik, vägivallatu suhtlemine).. **Erinevad kuulajatüübid. Kuulamistakistused** (kuulaja, kõneleja, kuulamistõrge). **Väitluse olemus** (jaatav ja eitav kaasus, teema, tuumsõnad, definitsioon, kriteerium, argumentatsiooni struktuur, tõestusmaterjal, topos, ümberlükkamine, taastugevdamine, ristküsitlus). **Lõiming** Kirjandus –kirjandusteose tegelase süüdistus- ja kaitsekõne Ajalugu – presidendi kõned, väitlus ajalooalaste küsimuste üle

LISA 2. Otepää Gümnaasiumi gümnaasiumi õppekava

GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA
Otepää Gümnaasium

1. Sissejuhatus

1.1. Otepää Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava (edaspidi kooli õppekava) on koostatud gümnaasiumi riikliku õppekava ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 alusel.

1.2. Kooli õppekava on kooskõlas Otepää Gümnaasiumi arengukavaga ning sellest lähtub kooli hariduseesmärkide teostamine ning õppe- ja kasvatustöö korraldus. Õppekavas kirjeldatakse eelkõige kooli ja piirkonna eripärast tulenevaid õppe rõhuasetusi ja tegevusi õppekava täitmiseks.

1.3. Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest. Üldosas esitatakse kooli väärtused ning õppe- ja kasvatuseesmärgid, sh üldpädevuste kujundamise ja läbivate teemade käsitlemise ning lõimingu põhimõtted, kooli eripära, õppekorraldus, sh õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted, õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus, õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, õpilaste õppimise toetamise ja hindamise ja kooli lõpetamise korraldus, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus, õpilaste teavitamise ja nõustamise, sh karjääriõppe korraldus ning õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

1.4. Ainekavades esitatakse valdkonna ja kursuste kirjeldus ning klassiti õppeainete õpitulemused ja õppesisu. Valikõppeainete ja valikkursuste kavades esitatakse õppeaine või kursuse kirjeldus, õpitulemused ja õppesisu. Ainekavad on õppekavas esitatud lisadena üldmooduli, õppesuuna mooduli ja valikmooduli ainete kavadena: keel ja kirjandus (Lisa 1), kehaline kasvatus (Lisa 2), kunstiained (Lisa 3), loodusained (Lisa 4), matemaatika (Lisa 5), sotsiaalained (Lisa 6), võõrkeeled (Lisa 7), õppesuuna ained (Lisa 8) ning valikainete ainekavad (Lisa 9).

2. Kooli väärtused ning õppe- ja kasvatuseesmärgid

2.1. Meie missiooniks on vastata ühiskonna ootustele kooli õppekava täites. Loome avatud ja turvalise õpikeskkonna, kus iga noor saab areneda õppimist ja meeskonnatööd väärtustavaks, keeleliselt väljendusrikkaks, ettevõtlikuks ning ennastjuhtivaks inimeseks. Meie põhitaotlus on, et Otepää Gümnaasiumi lõpetajal on tugevad akadeemilised põhiteadmised ja -oskused ning üldpädevused järgmistel haridustasemetel ja elus toimetulekuks.

2.2. Otepää Gümnaasiumi koolikultuuri iseloomustavad neli põhiväärtust, mida järgivad õpetajad ja õpilased ning toetavad lapsevanemad.

VASTUTUS - Me vastutame oma sõnade, otsuste, käitumise, kohustuste ja arengu eest, peame kinni tähtaegadest ja kokkulepetest, seame pingutustnõudvaid eesmärke, rakendame täielikult oma teadmisi, oskusi ja võimeid.

ÕPIRÕÕM - Me tunneme rõõmu teada saamisest ja uutest oskustest, me kasutame aega süvenemiseks ja pühendumiseks, oskame õppida eksimustest ja vigadest, väärtustame koostööd, me hoolime, toetame ja tunnustame teineteist.

TRADITSIOON - Meile on tähtis eesti keele ja kultuuri ning kooli traditsioonide hoidmine, me käitume viisakalt ja ühiskondlikke käitumisnorme järgides.

INNOVATSIOON - Me oleme paindlikud ja ettevõtlikud, toetame häid ideesid ja algatusi ning kaalutletud muutusi ja uuendusi, oleme avatud kogukonnale.

2.3. Riikliku õppekava alusväärtused ja kooli põhiväärtused annavad raamistiku juhtimisele, õpi- ja õpetamiskäsitusele, koolisisese ja välissuhete tasandi käitumisele ja suhtlusele, õppe- ja kasvatustöö eesmärkidele ning õpiprotsessi ja õpikeskkonna kujundamisele.

2.4. Õppekeskkonna, st kooli- ja õpikeskkonna loomisel arvestatakse koolipere, uuemate teadusuuringute ja positiivsete haridusuuenduste kogemustega ning seda, et tänapäevaste

õppemeetodite rakendamiseks on vajalik paindlik aja- ja ruumikasutus ning rikkalik õppe- ja abivahendite varamu.

2.5. Kool loob õpilasele eakohase, positiivselt mõjuva ning arendava vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna, kus tähtsustatakse üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi.

HOOLIVUS - Luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus, sõbralikkus ja heatahtlikkus; märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; toetatakse üksteist ja keskkonna jätkusuutlikkust.

INIMVÄÄRIKUS JA SALLIVUS – Austatakse inimõigusi; koheldakse kõiki nende eneseväärikust ning isikupära austades eelarvamusteta ja õiglaselt; tagatakse võrdne võimalus õppida võimetekohaselt; hoidutakse eneseusu vähendamisest ja riskikäitumisest.

LUGUPIDAMINE JA VASTUTUSTUNDLIKKUS- Austatakse ennast ja teisi, kokkuleppeid ning emakeelt ja kultuuri; koolipere liikmed ja teised õpetuse ja kasvatusega seotud osalised suhtlevad lugupidavalt, viisakalt ja üksteise seisukohti arvestavalt.

AUSUS JA AVATUS - Luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel ja avameelsetel suhetel; ollakse avatud vabale arvamusvahetusele, sealhulgas kriitikale; toetatakse häid mõtteid ja positiivseid uuendusi; kujundatakse läbipaistev ja korrastatud teabekeskkond, kus kehtivad avaliku kommunikatsiooni head tavad, väärtustatakse informeeritust ja kooliavalikkusele vajaliku info andmist.

DEMOKRAATIA JA AKTIIVSUS - Jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigust ja vastutust; luuakse võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises, paikkonna ja koolipere traditsioonide hoidmises ja arendamises, tegutsedes nii üksi kui ka koos kaaslastega.

2.6. Valdkondlikes ainekavades tuuakse vajadusel välja õppeprotsessi tausta iseloomustavad tingimused, st punkti 2.5. vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna loomise täpsustused valdkonnaspetsiifikast lähtuvalt.

2.7. Kool loob õppimist soodustava, tervisliku, turvalise ja avatud füüsilise õpikeskkonna:

1) ruumid, kooliõu, rajatised ning nende sisustus ja sisseseade on turvaline ja tervist kaitsev;
2) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt;
3) õppe seisukohast otstarbekas ja esteetiline rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus; õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat;
4) õppeks kasutatakse aktiivselt klassiruumivälist koolikeskkonda ja kooli ümbruses asuvaid võimalusi õppetöö läbiviimiseks ning tehakse koostööd avaliku-, äri-, ja kolmanda sektori organisatsioonide ja eraisikutega;
5) õppevara on eakohane, vajaduspõhiselt kohandatud ja esteetilise väljanägemisega ning kasutatakse ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid.

2.8. Koolis töötakse riikliku õppekava aineüleste eesmärkide toetamise nimel, st pädevuste kujundamine ja lõimimine on kõigis ainevaldkondades toimuva õppe, koolikeskkonna kujundamise ning huvi- ja tunnivälise tegevuse ühine eesmärk. Lõiming saavutatakse õppetegevuses erinevate ainevaldkondade õppeainete metoodilise ühisosa järgimisel, õppeainete kattuvate teemade, ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning - viiside abil (nt ainevaldkonnasisesed või- ülesed uurimistööd, loovtööd, projektid) või õpetades ajalist kooskõla järgides. Põhilised lõimingu võimalused kajastuvad ainekavades õpitulemuste tabelis õppesisu lahtris. Lõimingu aluseks olevad üldpädevused (kultuuri-ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus ja digipädevus) ja läbivate teemade (elukestev õpe ja karjääri planeerimine, keskkond ja jätkusuutlik areng,

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus) pädevused on sõnastatud kooliastmeti õpilase teadmiste, oskuste ja väärtushoiakute arengut kirjeldavate pädevussuutlikkustena, mis omavahel moodustavad sisulise terviku kolmes valdkonnas:

1) ennastjuhtiv ja vastutustundlik õpilane;
2) õppimist väärtustav ja suhtlemispädev õpilane;
3) ettevõtlik ja meeskonnatööd tundev ja õpilane.

Peamised pädevust kujundavad üld-, suuna- ja valikmooduli õppeained	**IV KA**
	ENNASTJUHTIV JA VASTUTUSTUNDLIK ÕPILANE:
Kõik õppeained, klassijuhatamine	-mõistab ja hindab adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestab oma võimeid ja võimalusi; -teadvustab oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel
Kõik õppeained, klassijuhatamine	-planeerib aega/tegevusi ja järgib plaani -seab eesmärke, koostab lühi- ja pikaajalisi plaane, tutvustab neid ja viib ellu
Kõik õppeained, klassijuhatamine	-teab ja järgib ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires -analüüsib oma käitumist erinevates olukordades -järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus -on suuteline vajadustest ja olukordadest lähtuvaid läbimõeldud otsuseid ja kokkuleppeid tegema ning lubadusi andma
Liikumisõpetus, inimeseõpetus, loodusained, loodus ja keskkond ainekursused	-hindab looduslikku mitmekesisust, hoiab ja kaitseb keskkonda -järgib tervislikke eluviise, on võimeline osalema tervist edendava keskkonna kujundamises
Keel ja kirjandus ained, kunstiained, klassijuhatamine	-tajub, analüüsib ja väärtustab oma seotust oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega -väärtustab kunsti ja loomingut ning kujundab ilumeelt
Kõik õppeained	- mõistab teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske -on teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti -käitub ohutult
Kõik õppeained	-väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid
	ÕPPIMIST VÄÄRTUSTAV JA SUHTLUSPÄDEV ÕPILANE:
Kõik õppeained, keel ja kirjandus ained, klassijuhatamine	-suudab ennast teostada -suudab organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas -kasutab erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades -väljendab emakeeles ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt -suudab käituda inimsuhetes sõltumatult -suudab ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada
Kõik õppeained, eelkõige keel ja kirjandus ainevald-konna ained	-hangib õppimiseks teavet, oskab leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi loeb, eristab ja mõistab teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust -koostab eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili -väärtustab õigekeelsust, kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt

Kõik õppeained, eelkõige uurimistöö alused	-leiab ja säilitab digivahendite abil infot ning hindab selle asjakohasust ja usaldusväärsust -osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel, kasutab korrektset viitamist
Eelkõige ainevaldkonna võõrkeeled õppeained	-väljendab selgelt, asjakohaselt ja viisakalt iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust
Eelkõige matemaatika ja loodusained, kõik õppeained	-kasutab matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades
Kõik õppeained	-seostab omandatud teadmisi varemõpituga
	ETTEVÕTLIK JA MEESKONNATÖÖD TUNDEV ÕPILANE:
Majandus ja ettevõtlikkus mooduli õppeained, ühiskonnaõpetus	-hangib teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri -analüüsib oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi - rakendab finantskirjaoskust
Majandus ja ettevõtlikkus ning loodus ja keskkond moodulite õppeained Ettevõtlikkusõpe, kunstiained, käsitöö ja tehnoloogia valikkursused, klassijuhatamine	-suudab ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades -näitab algatusvõimet ja vastutab tulemuste eest -mõtleb kriitiliselt ja loovalt, arendab ja hindab oma ja teiste ideid -reageerib loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtab arukaid riske -korraldab ühistegevusi ja võtab neist osa
Kõik õppeained, eelkõige inimese- ja ühiskonnaõpetus	-on valmis täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas -toimib aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetab ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust -on salliv, aktsepteerib ning arvestab inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi
Kõik õppeained	-on koostööaldis ning panustab ühiste eesmärkide saavutamisse -teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides - suudab rühmas tegutseda omakasupüüdmatult, vastutustundlikult ja paindlikult
Kõik õppeained	-kasutab uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt -teeb koostööd erinevates digikeskkondades
Kõik õppeained, eelkõige Tervis ja keskkond mooduli õppeained, klassijuhatamine	- märkab probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aitab kaasa probleemide lahendamisele -mõistab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest -teeb tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades

2.9. Lõiming ning pädevuste kujundamine ja tagasisidestamine kavandatakse õpetaja töökavas õpitulemuste, teemade ja õppesisuga seotult. Õpetaja koostab töökava vajadusel kolleege kaasates. Lõiming ja pädevuste kujunemine saavutatakse kokkuvõtlikult järgmiselt:

1) igapäevases koolielus õpetajate ja teiste kooli töötajate isiklik eeskuju;
2) kooli sümboolika kasutamine, kooli ruumide ja infograafika esteetilisus, lähiümbruse ja virtuaalkeskkondade kasutamine; ohutus- ja hügieeninõuete ning kodukorra nõuete täitmine; koolimeedia kajastused, erinevad näitused ja väljapanekud;
3) suhtlemisviisid koolikeskkonnas, õpilaskonna kaasamine koolielu otsustusprotsessidesse õpilasesinduse kaudu;
4) õpetajate koostatud õppematerjalid; külalisõpetajate tunnid või kohtumised erinevate valdkondade inimestega;
5) õppekäigud, uurimistööd ja praktilised tööd;
6) liiklusõpetuse ja karjääriõppe korraldamine ning karjääriinfo/-teenuste pakkumine;

7) aineõppe protsessis teadlikult juhitud töö pädevustega, sh õppeaine õpitulemuse ja pädevussuutlikkuse kattuvuse teadvustamine, koostöiste tundide ja e-õppe läbiviimine, kohaste tööviiside ja ülesannete kasutamine, kujundava hindamise rakendamine; väärtuskasvatuse metoodika rakendamine, kusjuures pädevuste komponentide omandamine toimub reflekteeritult koos harjutamise ja kinnistamise võimalustega ning õpilase enesehindamisena;
8) huvitegevus (kavandamine huvitegevuse plaaniga); traditsiooniliste ürituste, koolielu sündmuste korraldamine; kogukonna ja peredega koostöö;
9) erinevate haridusprogrammide rakendamine;
10) valdkondlike ainekuude korraldamine.

Igaks õppeaastaks kavandatakse ainekuud. Ainevaldkonnakuu tegevused lõimitakse ümber keskse teema ning viiakse läbi kooli-, kooliastme- või klassiüleste ja grupitegevustena praktiliste tööde, projektipäevade, loengute vm sobivas vormis. Tegevuste kavandamine ja korraldamine toimub õpilaste ja vanemate või kogukonna liikmete ning töörühmade kaasabil ja koostöös. Ainekuu jooksul on teiste ainete õpetajatel võimalus siduda ainekuu temaatika ainetundide tegevusse.

Ainevaldkonnad on seotud järgmiste kesksete teemadega:
„Keskkond ja jätkusuutlik areng"- loodusained
„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus" – sotsiaalained
„Tehnoloogia ja innovatsioon" - tehnoloogiaained
„Tervis ja ohutus" – liikumisõpetus
„Kultuuriline identiteet" – emakeel ja kirjandus
„Teabekeskkond" – matemaatika ja uurimuslik õpe
„Meediakasutus" – võõrkeeled
„Väärtused ja kõlblus" – kunstiained

Läbivad teemad „Väärtused ja kõlblus" ning „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine" on õppeaastat läbivad.

3. Kooli eripära

3.1. Kooli eripära peegeldavad lisaks kooli eesmärgiseadele ja väärtustele kooli sümboolika, traditsioonid ning õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused ja õppekorraldus.

3.2. Kooli sümboolikana on kasutusel lipp, müts, logo ning kooli hümn, mille statuut on kirjas kooli kodukorras ning kirjeldused kooli kodulehel rubriigis „Meie kool".

3.3. Koolil on enam kui 300-aastane ajalugu. Otepää Gümnaasium oli esimene eestikeelne maagümnaasium Eestis. Peame tähtsaks head väljendusoskust ja kirjakeele korrektset valdamist, väärtustame gümnaasiumiharidust maapiirkonnas ning oleme osalised eesti kultuuriruumi loomisel. Otepää Gümnaasium kui kool Eesti talvepealinnas soodustab õues sportimist ja talisporti ning tulenevalt Otepää mitmekesisest maastikust on õpe seotud kohaliku loodusega. Kohaliku hariduselu minevik ja tänapäev ning kooli uurimisalane tegevus on eksponeeritud kooli muuseumis. Tähistame Eesti Vabariigi aastapäeva, emakeelepäeva koos õpilastööde konverentsiga, Eesti lipu päeva ning meediaringi abil kajastatakse kultuuriloolisi sündmusi. Võtame osa laulupidudest, tantsupidudest, võistlustest ja konkurssidest ning rahvatantsu ja koorilaulu huviringide tegevus tipneb oma kooli tantsu- ja laulupeoga. Oma kooli tunnet suurendavad kooli sünnipäev, Otikeste pidu, Otude ristimine, jõulupidu, kevadpidu ja lõpupeod.

3.4. Mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks korraldatakse koostööpartnerite külalistunde ja õpitubasid. Teadmised pannakse proovile viktoriinides, ainekonkurssidel ja -olümpiaadidel. Projekte kavandatakse õppeaasta jooksul lisanduva teabe alusel (rahvusvahelised, üleriigilised ja maakonna projektikonkursid, toetusfondide tähtajad).

3.5. Kool kavandab ja viib läbi õppe-eesmärgilisi teatrikülastusi, õues õppimise ainetunde, paarist õppetunnist kuni tervet õppepäeva hõlmavaid õppekäike ning väljasõite haridus-, teadus-, mälu- ja kultuuriasutustesse/keskustesse. Need õppe-eesmärgilised tegevused sisaldavad ainetevahelist lõimumist, arendavad pädevusi ja toetavad läbivaid teemasid. Igas klassis toimub õppeaastas vähemalt kaks aineülest õppekäiku. Õppe-eesmärgilised tegevused planeeritakse klassiti õppeaastapõhiselt õppekäikude plaanis. Õppekäike rahastatakse täielikult või osaliselt kooli eelarvest või lastevanemate poolt ning erinevate projektide kaudu. Üldised nõuded õppekäikude ja väljasõitude kavandamiseks ja korraldamiseks kajastuvad Otepää Gümnaasiumi õppekäikude juhendis.

3.6. Klassiekskursioon on ühe- või kahepäevane õpilaste ja/või lapsevanemate ning klassijuhataja koostöös korraldatud klassi ühisüritus, mis lähtub eelkõige õpilaste huvidest. Klassiekskursiooni õppekäikude plaanis ei fikseerita. Ekskursioonid saavad toimuda vähemalt 4/5 klassi õpilaste osalemisel ning nendeks kasutatakse trimestri viimast nädalat ja õppeaasta lõpupäevi juunikuus. Ekskursiooniga kaasnevad kulud ei kuulu rahastamisele kooli eelarvest.

3.7. Kool korraldab õppeaastas vähemalt kaks e-õppe päeva, ühe I poolaastal ja teise II poolaastal. Õpetajatele toimuvad e-õppe päeval töökoosolekud või koolitus, õpilastele võimaldab õppimine e-õppe toel:
1) kasutada õppimiseks elektroonilisi õppematerjale või luua ise õppeülesandeid;
2) kasutada erinevaid tehnilisi võimalusi veebipõhiseks tööks üksi, paaris või rühmas;
3) saada e-juhistest tuge iseseisva töö tegemisel;
4) esitada iseseisva õppe töid elektrooniliselt ja saada õpetajalt tagasisidet.

4. Õppe ja kasvatuse korraldus

4.1. Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel ning õpilase õppekoormuse kujundamisel lähtub kool olulistest põhimõtetest.
1) Õppeaasta kestuse ja õppepäevade arvu, õpilase nädalakoormuse, päevakava kehtestamisel võetakse aluseks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatu ning järgitakse haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegu.
2) Õpetus ja kasvatus kavandatakse süstemaatiliselt ja põhjalikult, et toimuks piisavalt teadlik eesmärkide poole pürgimine ning õppetegevuse ja selle tulemuste kujundamine tervikuks õppeaine, pädevuste ja läbivate teemade lõimingu kaudu.
3) **Lõiming** toetab õpilaste pädevuste kujunemist. Gümnaasiumis toetab lõimingut ja läbivale teemale keskenduvat õpet mooduliainete valik ja erinevad valikained, uurimis- ja praktilised tööd ning õpetajate koostöö teemade käsitlemisel.
4) Pööratakse järjekindlalt tähelepanu õppekoormuse jõukohasusele, sh koolivälisele õppimisele ja õpilase enesejuhitud õppimisele (nt kodused tööd ja tegevused interneti õppimiskeskkondades), et vältida ülesannete kuhjumist ja kiirustamisest tekkivat ülekoormust ning võimaldada õppijale aega puhkuseks ja huvitegevuseks. Kursuste jaotamine õppeperioodidesse toimub arvestusega, et õppijate koormus ühes õppeperioodis või poolaastas ei oleks ebamõistlikult suur.
5) Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumiõppe jooksul on 96 kursust. Ühe ainekursuse maht õpilase jaoks on 35 tundi õppetööd. Õpilane võib läbida rohkem kursusi, kuid kool ei eelda suurema hulga kursuste läbimist.
6) Arvestatakse õpilaste huvidega, st eeskätt õpilaste võimalusi teha iseseisvaid valikuid, nende eest vastutada ning teadvustada paremini nii oma huvisid kui võimeid.
7) Õpiprotsessi kujundamine on õpetaja vabadus, see tähendab õpetamise viisi, õppimist soodustavate õpitegevuste, materjalide ning kujundava hindamise viisi ja vahendite valikut.

4.2. Õppeaastas on kokku 175 õppepäeva.

4.3. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane päevakava alusel osaleb kohustatud õppes. Õppepäev võib toimuda e-õppe või distantsõppe päevana, õppekäiguna, matkana, eksamikonsultatsiooni-päevana, kooliüritusena või projektipäevana. Distantsõpe on eriolukorrast tulenev kahel või enamal õppepäeval virtuaalses keskkonnas korraldatud õpe. Distantsõppe korraldus kajastatakse kooli kriisiplaanis.

4.4. Õppepäeva korraldamise põhivormiks on tunniplaani alusel toimuv õppetund, mille pikkus on 45 minutit. Õppetunde viiakse üldjuhul läbi paaristunnina. Õppetund võib olla ka individuaaltund või loeng/seminar. Tavapärases viiepäevases õppenädalas on kuni 34 õppetundi. Õppetund võib toimuda koolimajas, kooli territooriumil ja väljaspool kooli territooriumi. Koolis on õpe korraldatud viisil, kus kõiki riiklikke kohustuslikke õppeaineid õpitakse üldjuhul kogu õppeaasta vältel ainetundides, valikkursused toimuvad üldjuhul perioodõppena poolaasta kestel.

4.5. Õpe Otepää Gümnaasiumis toimub moodulsüsteemis, kus ainekursusi õpitakse üldmooduli, õppesuuna mooduli ja valikmooduli raames.

	10.klass	11.klass	12.klass	kokku
Üldmooduli kursused	29	30	$25^1/23^2$	$85^1/83^2$
Õppesuuna mooduli kursused	1	2	4	7
Valikmooduli kursused	2	1	$1^1/3^2$	$4^1/6^2$
Õppekoormus kokku				96 kursust

valikkursused [1] laia matemaatika õppijatele; valikkursused[2] kitsa matemaatika õppijatele

4.6. **Üldmoodul** sisaldab kursusi, mis on riikliku õppekava järgi kohustuslikud ainekursused, samuti kooli arengueesmärkidega kooskõlas ning üldpädevuste kujunemist toetavad kooli kohustuslikud valikkursused. Õpilase õppekoormuse hulka arvatakse üldkursustena riigikaitseõpetuse valikkursus „Riigikaitse I" ning õpilasuurimus või praktiline töö ühe valikkursuse (35 õppetundi) mahus. Koolis õpetatakse matemaatikat kitsa ja laia matemaatika ainekava alusel. Üleminek ühelt programmilt teisele saab toimuda üldjuhul järgmiselt:

1) Laialt programmilt saab kitsale üle minna alati, kuid parimaks võimaluseks peab kool seda teha pärast viiendat (10. klassi lõpus) või pärast kolmandat kursust.
2) Kitsalt programmilt laiale üleminek on raske, parim võimalus selleks on pärast teist või kolmandat kursust. Üleminek eeldab iseseisvat lisatööd teha ning konsulteerimist kitsa ja laia programmi õpetajatega. Hilisem üleminek saab toimuda kokkuleppel kooliga individuaalse õppekava alusel.

4.7. Üldmooduli kursuste nimistu klasside kaupa:

ÜLDMOODUL	
KOHUSTUSLIKUD ÕPPEAINED	
Keel ja kirjandus	
eesti keel 7 kursust	10. klass „Praktiline eesti keel I", „Keel ja ühiskond"
	11. klass „Praktiline eesti keel II", „Teksti keel ja stiil"
	12. klass „Praktiline eesti keel III", „Meedia ja mõjutamine" „Praktiline eesti keel IV"
kirjandus 6 kursust	10. klass „Tekstide tõlgendamine"; „Pärimus ja kirjandus"
	11. klass 2024/2025. õppeaastal „Kirjanduse põhiliigid ja žanrid", „Kirjandus antiigist 19. sajandini"
	11. klass alates 2025/2026. õppeaastast „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses I", „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses II"
	12. klass 2024/2025. ja 2025/2026. õppeaastal „20. sajandi kirjandus", „Uuem kirjandus"

	12. klass alates 2026/2027. õppeaastast „Identiteet ja eesti kirjandus", „Kirjandus ja ühiskond"
Kehaline kasvatus	
kehaline kasvatus	10.klass Kursused I-II
	11. klass Kursused III - IV
	12. klass Kursused V; VI "Kehalised võimed ja liikumisoskused"
Kunstiained	
kunst 2 kursust	10. klass „Kunst ja kunstiajalugu",
	11. klass „Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil"
muusika 3 kursust	„Uusaegse helikeele kujunemine"
	11. klass „Rahvuslikkus muusikas 18. ja 19. sajandil"
	12. klass „20. ja 21. sajandi muusika"
Loodusained	
geograafia 3 kursust	10. klass „Maa kui süsteem", „Loodusvarade majandamine ja keskkonnaprobleemid", „Rahvastik ja majandus"
bioloogia 4 kursust	11. klass „Rakud ja organismid", „Molekulaarsed protsessid"
	12. klass 2024/2025. õppeaastal „Pärilikkus", „Evolutsioon ja ökoloogia"
	12. klass alates 2025/2026. õppeaastast „Pärilikkus ja evolutsioon", „Inimene ja keskkond"
keemia 3 kursust	10. klass „Keemia alused",
	11. klass „Anorgaanilised ained", „Orgaanilised ained"
füüsika 5 kursust	10. klass „Füüsika meetod. Kinemaatika", „Dünaamika"
	11. klass „Elektromagnetism", „Energia"
	12. klass „Mikro- ja megamaailma füüsika"
MATEMAATIKA	
Lai matemaatika 16 kursust	10. klass „Avaldised ja arvuhulgad"; „Võrrandid ja võrrandisüsteemid"; „Võrratused. Trigonomeetria I"; „Trigonomeetria II"; „Vektor tasandil. Joone võrrand"
	11. klass „Tõenäosus, statistika"; „Funktsioonid. Arvjadad"; „Eksponent- ja logaritmfunktsioon"; „Trigonomeetrilised funktsioonid. Funktsiooni piirväärtus ja tuletis"; „Tuletise rakendused"
	12. klass „Integraal. Planimeetria"; „Planimeetria II. Hulknurkade ja ringide geomeetria", „Sirge ja tasand ruumis"; „Stereomeetria"; „Matemaatika rakendused, reaalsete protsesside uurimine"; „Matemaatikaülesannete lahendamine"
Kitsas matemaatika 14 kursust	10. klass „Arvuhulgad. Avaldised", „Võrrandid ja võrrandisüsteemid"; „Võrratused. Trigonomeetria I", „Trigonomeetria II"; „Vektor tasandil. Joone võrrand"
	11. klass „Tõenäosus ja statistika"; „Arvjadad. Funktsioonid", „Funktsioonid II", „Trigonomeetrilised funktsioonid. Funktsiooni tuletis", „Tuletise rakendused"
	12. klass 2024/2025. õppeaastal „Integraal. Planimeetria"; „Planimeetria II", „Stereomeetria", „Matemaatikaülesannete lahendamine I", „Matemaatikaülesannete lahendamine II"
	12. klass alates 2025/2026. õppeaastast „Integraal. Planimeetria"; ~~„Planimeetria II",~~ „Stereomeetria", „Matemaatikaülesannete lahendamine I", „Matemaatikaülesannete lahendamine II"

SOTSIAALAINED	
ajalugu 6 kursust	10. klass „Eesti ajalugu I (kuni 16. ja 17. sajandi vahetuseni)“, „Eesti ajalugu II (kuni 19. sajandi lõpuni)“
	11. klass „Üldajalugu“, „Lähiajalugu I – Eesti ja maailm 20. sajandi esimesel poolel“
	12. klass „Lähiajalugu II – Eesti ja maailm 20. sajandi teisel poolel“, „Lähiajalugu III – 20. sajandi arengu põhijooned: Eesti ja maailm“
inimeseõpetus 1 kursus	11. klass „Perekonnaõpetus“
ühiskonnaõpetus 2 kursust	12. klass „Ühiskonna areng ja demokraatia“, „Majandus ja maailmapoliitika“
riigikaitse 1 kursus	11./12. klass „Riigikaitse I“
VÕÕRKEELED	
inglise keel B2 8 kursust	10. klass Kursused I-III
	11. klass Kursused IV - VI
	12. klass 2024/2025. õppeaastal Kursused VII - IX
	12. klass alates 2025/2026. õppeaastast Kursused VII-VIII
saksa/vene keel B1 6 kursust	10. klass Kursused I-III (I kursus tasanduskursus)
	11. klass Kursused IV-VI
ÜLDKURSUSED	
informaatika 1 kursus	11. klass „Uurimistöö alused ja selle vormistamine arvutis“
õpilastöö koostamine 1 kursus	IV kooliastme „Uurimistöö või praktiline töö“
klassijuhatamine 3 kursust	10. klass „Koolikultuur ja õppimine“
	11. klass „Ennastjuhtiv õppija“
	12. klass „Karjääriõpetus“
kõne ja väitlus 1 kursus	10.klass „Kõne ja väitlus“

4.8. **Õppesuuna moodul** on komplekteeritud kooli poolt eesmärgiga pakkuda õppijale süvendatud valdkondlikku õpet, lähtudes kooli eripärast, Eesti tööhõive uuringutest ja riikliku õppekava, Eesti haridusstrateegia ning kogukondlikest ootustest. Kursused on kohustuslikud kõikidele mooduli valinud õpilastele. 10. klassi sisseastumisel saab õpilane valida kahe õppesuuna vahel, kummaski 7 ainekursust. Suunaõppe kursusi õpetatakse vajadusel gümnaasiumi kahe klassi üleselt, et tagada kursuse täituvus.

Otepää Gümnaasium pakub õpet kahel suunal, alates õppeaastast 2024/2025:

Õppesuund KESKKOND JA TERVIS	**Õppesuund MAJANDUS JA ETTEVÕTLIKKUS**
Anatoomia ja füsioloogia	Majandusõpe
Terviseteadlikkus ja -edendus	Ettevõtlusõpe
Kestlik looduskeskkond	Turundus
Globaliseeruv maailm	Disain ja tootearendus
Matka- ja retkeõpe	Majandusmatemaatika elemendid
Jooga	Ettevõtlikkusõpe
Kogukonnaprojekt	Kogukonnaprojekt

4.9. **Õppesuuna 'Majandus ja ettevõtlikkus'** kursustel õpitakse tundma majanduse põhimõisteid ja –seoseid, meid ümbritsevat majanduselu, tootmisressursside säästliku kasutamise olulisust, arvestama toodete ja teenuste pakkumisel võimaliku tarbijaga ning tundma majandusruumi, mis toimib tänu ettevõtlikele inimestele. Ettevõtlikkust käsitletakse kui hoiakut, mida iseloomustavad uuenduslik ja loov mõtlemine, arukas juhtimine, töökus, riskijulgus ning

suutlikkus märgata ja hinnata käitumis-ja tegutsemisvõimaluste alternatiive. Samas kujundatakse õppijas arusaama, et ettevõtlikkus on tähtis mitte ainult äritegevuses, vaid ka koolis, kogukonna ühistegemistes ja isiklikus elus. Õppetundides keskendutakse analüüsile ja kaasuspõhisele õppele, võrdselt väärtustatakse nii detailide tundmist kui üldistamist ja järelduste tegemise oskust. Ainekursused toetavad meeskonnatööoskuste kujunemist, enesetundmist ja -juhtimist, valmistavad ette teadlikke, ettevõtlikku hoiakut omavaid ühiskonnaliikmeid, kes oskavad ning tahavad teha eetilisi ja kaalutud otsustusi või valikuid.

4.10. **Õppesuuna 'Keskkond ja tervis'** õppeained võimaldavad põhjalikult tundma õppida meid ümbritseva looduskeskkonna mitmekesisuse ja ökoloogilise tasakaalu säilitamise vajalikkust, hindama maa kui ressursiga seonduvat taastuvuse vaatenurgast ning omandama eluks olulised tervisekäitumise alused ja hoiakud. Teooria ja kontekstide tundmaõppimise ning simulatsioonide kaudu kujundatakse õpilastes globaliseeruva maailma protsesside, jätkusuutliku inimarengu ja Eesti kultuuriruumi elujõulisuse ning inimese heaolu kasvuga seonduv mõistmine. Praktiliste tööde, õppekäikude ja välitegevuste kaudu kujundatakse hoolivat ja vastutustundlikku suhtumist elukeskkonda ning tervislikku ja säästvasse eluviisi. Saadakse teada, kuidas uurida maailma enda ümber, ja proovitakse ka ise midagi ära teha selle heaks, et ühine elukeskkond saaks parem.

2024/2025. rakendub 11. klassis ja 2025/2026. õppeaastal 12. klassis suunaõpe järgmiselt:

LOODUS JA TERVIS	**MAJANDUS JA ÜHISKOND**
11. klass „Terviseteadlikkus“	11. klass „Ettevõtlusõpe“
11. klass „Loodusmaterjalide taaskasutus“	11. klass „Globaliseeruv maailm“
12. klass „Muutuvad loodusmaastikud“	12. klass „Kogukonna ettevõtlus“
12. klass „Matkaõpe ja loodusturism“	12. klass „Inimene ja õigus“
12. klass „Liikumine sise- ja välitingimustes“	12. klass „Turundus“

4.11. **Valikmooduli** kursused võimaldavad pakkuda mitmekülgsemat õppimisvõimalust õppija individuaalseid võimeid ja huvisid arvestades. Valikkursuste valiku prioriteetide järjestusena saavad õpilased teha igal õppeaastal - gümnaasiumisse sisseastujad koos avaldusega ning 11. ja 12. klasside õpilaste valikainete valimine toimub mais. Valikainekursus avatakse direktori otsusel vähemalt 12 soovija korral, vajadusel õpetatakse valikkursust IV kooliastme üleselt. Õpilaste valikute põhjal koostatakse vajadusel gümnaasiumiülesed grupid.
Otepää Gümnaasium võimaldab valida valikkursusi

1) valikainete nimekirjast (ainete sisukirjeldused kajastatakse ainekaardina kooli kodulehel rubriigis „Gümnaasiumi valikained“), mis võib õppeaastati muutuda ning avalikustatakse kooli kodulehel igal õppeaastal 30. aprilliks;
2) teise õppesuuna ainekursuste hulgast;
3) arvestatakse õppekavavälist õppimist vähemalt 35 tunni ulatuses teaduskoolide, ülikoolide juures läbitud kursusi, sh e-kursusi;
4) arvestatakse ühe kursuse mahus õppekavavälist tegevust kooli huviringides (hobikoor, rahvatants, koolimeedia, õpilasvõistluste ettevalmistamine) või õpikodades ning spordiklubides ja huvikoolides (sh kooli esindamine) juhul, kui õpilane on osalenud huviringi/ huvikooli /klubi/ õpikoja töös vähemalt kahel järjestikusel õppeaastal vähemalt 35 tunni ulatuses.
   Valikkursuste arvestamiseks tuleb õpilasel või tema seaduslikul esindajal esitada õppejuhile kursuse läbimist tõendavad dokumendid või teha taotlus, millele lisaks on esitatud huvikooli/ klubi/ ringijuhendaja tagasiside õpilase tegevusele ja võimalusel tõend/tunnistus või väljavõte e-õppekeskkonnast. Valikkursuse arvestab direktor käskkirjaga õppejuhi esildise alusel.

4.12. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan klassiti:

ÜLDMOODUL						
KOHUSTUSLIKUD ÕPPEAINED						
Õppeaine	**RÕK**	**KOOL**	**10.klass**	**11.klass**	**12.klass**	**kokku**
Keel ja kirjandus						
eesti keel	6	**1**	2	2	2+**1**	7
kirjandus	5	**1**	1+**1**	2	2	6
Kehaline kasvatus						
liikumisõpetus	5	**1**	2	2	1+**1**	6
Kunstiained						
kunst	2	-	1	1	-	2
muusika	3	-	1	1	1	3
Loodusained						
geograafia	3		3	-	-	3
bioloogia	4		-	2	2	4
keemia	3		1	2	-	3
füüsika	5		2	2	1	5
MATEMAATIKA						
lai matemaatika	14	**2**	5	5	4+**2**	16
kitsas matemaatika	8	**6**	3+**2**	3+**2**	2+**2**	14
SOTSIAALAINED						
ajalugu	6	-	2	2	2	6
inimeseõpetus	1		-	1	-	1
ühiskond	2		-	-	2	2
riigikaitse			-	-	1	1
VÕÕRKEELED						
inglise keel B2-tase	5	**3**	3	3	2	8
saksa/vene keel B1-tase	5	**1**	**1**+2	3	-	6
ÜLDKURSUSED						
informaatika		**1**	-	1	-	1
õpilastöö koostamine		**1**				1
klassijuhatamine		**3**	1	1	1	3
kõne ja väitlus		**1**	1	-	-	1
kokku	69/63		**29**	**30**	**25[1]/23[2]**	**85[1]/83[2]**
ÕPPESUUNA MOODUL						
„Majandus ja ettevõtlikkus“ või „Keskkond ja tervis“ kursused			**1**	**2**	**4**	**7**
VALIKKURSUSTE MOODUL						
valikkursused			***2***	***1***	***1[1]/3[2]***	***4[1]/6[2]***
KOKKU klassiti			**32**	**33**	**30**	
õppemaht KOKKU						**96**

valikkursused [1] laia matemaatika õppijatele; valikkursused[2] kitsa matemaatika õppijatele

4.13. **Õpilasuurimus või praktiline töö** sooritatakse IV kooliastmes, üldjuhul 11. klassis. Töö kuulub õpilase minimaalse kohustusliku õppekoormuse hulka, mille maht arvestatakse Otepää Gümnaasiumis ühe valikkursusena ehk 35 õppetunnina. Õpilasuurimuse või praktilise töö (edaspidi õpilastöö) tegemise toetamiseks õpivad õpilased ainekursust „Uurimistöö alused ja arvuti kasutamine uurimistöös“. Õpilastöö korraldus järgib mitmeid põhimõtteid.

1) Õpilased esitavad 30. septembriks paberkandjal õppejuhile oma õpilasuurimuse või praktilise töö kavandi, mille on allkirjastanud töö juhendaja. Kooli hindamis- ja kaitsmiskomisjon, olles eelnevalt läbi rääkinud õpetajaga, määrab tööde retsensendid. Direktor kinnitab õpilastööde teemad, juhendajad ja retsensendid.
2) Õpilastöö kirjalik osa koostatakse ja vormistatakse vastavalt kehtivale Otepää Gümnaasiumi kirjalike tööde vormistamise juhendile.
3) Õpilastööde esitamise tähtaeg ja kaitsmiskuupäevad kinnitatakse kooli üldtööplaanis ning tähtajad teeb õpilastele teatavaks klassijuhataja. Kool korraldab õppeaastas kaks õpilastööde kaitsmist, üks I poolaastal ja teine II poolaastal.
4) Õpilastööd hinnatakse numbriliselt viiepallisüsteemis. Hindega „1" hinnatakse plagiaati. Esitatud töid hinnatakse hindamiskriteeriumite alusel hindega „2" – „5". Otepää Gümnaasiumis lähtutakse järgmisest protsendiskaalast:

hinne „2" 1- 49% maksimaalsest tulemusest;
hinne „3" 50-74% maksimaalsest tulemusest;
hinne „4" 75 – 89% maksimaalsest tulemusest;
hinne „5" 90 – 99% maksimaalsest tulemusest või maksimaalne tulemus 100%.
Õpilastöö hinne ja teema kantakse gümnaasiumi lõputunnistusele

5) Uurimistöö ja praktiline töö loetakse sooritatuks, kui õpilane on IV kooliastmes osalenud rahvusvahelisel või üleriigilisel või maakondlikul õpilasuurimuste konkursil või registreeritud ja lõpetatud õpilasfirma programmis. Taotluse komisjonile töö sooritatuks lugemiseks teeb õpilast juhendanud õpetaja. Töö sooritatuks lugemise otsuse teeb hindamis- ja kaitsmiskomisjon.
6) Õpilasuurimuse ja praktilise töö ülesehitus, juhendamine, retsenseerimine, koostamise ja hindamise korraldus on täpsemalt kirjeldatud Otepää Gümnaasiumi õpilastööde juhendi peatükis „Gümnaasiumi uurimistöö ja praktilise töö juhend".

4.14. Õppekava eesmärkide saavutamise toetamiseks ja **õppekeskkonna mitmekesistamiseks**

1) pakutakse õpilastele tunnivälisel ajal konsultatsioone õppeaines silmaringi avardamiseks ja süvateadmiste arendamiseks;
2) kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste hariduslikku mobiilsust ja avardada võimalusi kooliväliseks õppeks;
3) korraldatakse aktused koolile ja vabariigile oluliste tähtpäevade puhul ning tähistatakse õpetajate päeva, kooli sünnipäeva, jõule, emakeelepäeva jne;
4) korraldatakse spordipäevi ja talgupäevi;
5) korraldatakse teadust populariseerivaid üritusi, laiendatakse ja süvendatakse loengute või õpitubade korraldamisega õpilaste liiklusohutusalaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
6) toimuvad õppekäigud, ainesisesed ja -ülesed projektid;
7) osaletakse erinevates uuringutes ja õpilasvõistlustel;
8) koolis toimuvad tasuta huviringid, piirkonnas tegelevad mitmed huviklubid;
9) külalislektorite ettekanded ja kohtumised erinevate valdkondade spetsialistidega;
10) õpilastele on kättesaadavad raamatukogu, lauatenniseruum ja jõusaal ning arvutiklassi kasutamine;
11) kasutatakse koostööpartnerite ja teiste asutuste või üksikisikute pakkumisi õppe- ja kasvatustöö mitmekesistamiseks ja toetamiseks.

5. Õpilaste õpiabi ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

5.1. Õpetajad ja teised koolitöötajad jälgivad õpilase arengut gümnaasiumi vältel, vajadusel valivad sobivad õppemeetodid ja korraldavad õpilase arengut toetavat õpet. Ajutiste õpiprobleemide ületamiseks pakutakse järeltööde sooritamise ja järelevastamise võimalust vastavalt kooli hindamisjuhendis ettenähtud korrale ning tunnivälisel ajal kohustuslikke konsultatsioone, mille

ajagraafik avalikustatakse kooli kodulehel. Puuduliku kokkuvõtliku kursusehinde parandamiseks määrab kool üldjuhul õpilasele järelevastamise plaaniga kohustuslikud konsultatsioonid.

5.2. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erisusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas, taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine, võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse muudatuste rakendamiseks individuaalne õppekava.

5.3. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEVKO) korraldab õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö tugispetsialistide, juhendajate ja õpetajate vahel. HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, lapsevanematele ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

5.4. Püsiva õpiraskustega tõhustatud või eritoe õpilasi õpetatakse tavaklassis individuaalse õppekava alusel, mille koostab aineõpetaja koostöös tugispetsialistidega, kaasates koostamisprotsessi õpilase vanema. Tõhustatud või eritoe määrab õpilasele kooliväline nõustamismeeskond. Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust vähendatakse kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

5.5. Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine, mille alusel kool korraldab andekate õpilaste juhendamist ainetunnis või individuaalses konsultatsioonitunnis. Individuaalse õppekava koostamise taotluse võib esitada õpilane või tema seaduslik esindaja, aineõpetaja, klassijuhataja ning selle rakendamise otsuse teeb õppejuht koostöös tugimeeskonnaga. Kool püüab andekatele õpilastele pakkuda järgmisi lisavõimalusi ja -tegevusi:

1) lahendada kõrgendatud nõudmistega õpiülesandeid;
2) aidata nõrgemate teadmiste ja oskustega klassi- või õpperühmakaaslasi;
3) osaleda võistlustel, konkurssidel ning olümpiaadidel ja nendeks valmistuda nii õpetaja juhendamisel, koos teiste õpilastega kui ka iseseisvalt;
4) individuaalse õppeplaani koostamise erinevad võimalused;
5) organiseerida, osaleda ja esineda ülekoolilistel sündmustel;
6) osaleda TÜ teaduskooli kursustel vms tegevustes.

6. Hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus

6.1. Hindamise eesmärgiks on toetada õpilase arengut, tema õppimise sihikindlust ja õppeedukust ning suunata õpilase enesehinnangu kujunemist. Käitumise hindamise eesmärk on anda tagasisidet õpilase käitumise kohta tunnis ja tunnivälisel ajal kooli territooriumil ning kooli üritustel, suunata õpilast järgima käitumise aluseks olevaid kooli ja Eesti üldhariduskooli väärtusnorme; täitma kooli kodukorra nõudeid, arendada õpilase eneseanalüüsi oskust ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid ning nendega kaasnevaid kohustusi. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu, tema teadmiste ja oskuste omandamise protsessi ning lõpptulemuste kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on õpetajale õpikeskkonna kujundamise, õpimeetodite valiku, õppetöö edasise kavandamise ning õppija individuaalse arengu toetamise aluseks.

6.2. Otepää Gümnaasiumis rakendatakse kujundava (õppimist toetava) hindamise põhimõtteid. Kujundav hindamine on õppe kestel toimuv suulises või kirjalikus vormis tagasiside andmine, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, pädevusi ning käitumist ja selle aluseks olevaid hoiakuid ja väärtushinnanguid. Kujundavat hindamist teostavad õpetajad, õpetajad koostöös õpilastega ning õpilased ise.

6.3. Kujundava hindamise abil saab õppija **tagasisidet** oma, sh pädevuste arengu, seniste tulemuste ja vajakajäämiste kohta. Tagasisides keskendutakse eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega ning kirjeldatakse õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi, vajakajäämisi ning edastatakse edaspidisteks tegevusteks õpilase arengut toetavad ettepanekud ehk edasiside. Tagasiside saab õpilane individuaalselt või ka paaris-või rühmatöö tulemusena. Kirjalike tööde puhul saab õpilane tagasisidet kirjaliku töö pealt. Kui õpetaja soovib anda kirjaliku töö kohta suulist tagasisidet klassis, teeb ta seda õpilasele individuaalselt.

6.4. Kujundava hindamise rõhuasetused on õpilaste õppeaine teadmiste ja oskuste eelhindamisel, õpitulemuste diagnooshindamisel, õpilaste käitumise hindamisel ning õppija enesehindamisel. **Diagnooshindamisega** selgitatakse välja õppimise esmatulemused või eeldatavad tulemused, õpiraskused ja nende põhjused enne kokkuvõtlikku hindamist. **Eelhindamist** kasutatakse õppimise alguses õpilaste eelteadmiste ja oskuste kindlaksmääramiseks, et kavandada õpetuse järjekord ja sobiv õppeviis. **Enesehindamine** toimub kaasõpilaste ja õpetaja tagasisidele eelnevalt õppija kirjaliku eneseanalüüsina, mis võimaldab õpilasel rohkem hinnata protsessi ja individuaalset arengut. Õpetaja võimaldatud õpilase eneseanalüüs peab toetama põhikoolis omandatud enesereflekssioonioskuste ja eneseanalüüsimise edasi arendamist.

6.5. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra nõuded, õppekava väärtused ja pädevused. **Käitumise** kohta saab õpilane järjepidevat tagasisidet

1) suulise või kirjaliku kommentaariga Stuudiumi päevikus või kiituse/laitusega Stuudiumis aineõpetajalt ainetunnis ja õppe-eesmärgilistel üritusel, vahetunnis kõikidelt koolitöötajatelt kooli kodukorra nõuetest, ainetunni kokkulepetest ning koolikultuuri väärtustest lähtuvalt;
2) aineõpetajalt ja klassijuhatajalt kirjaliku tagasisidega Stuudiumi päevikus, mis kirjeldab õppetöösse kavandatud ning erinevate meetodite ja hindamisvahendite kasutamisel saadud pädevuste, koostööoskuste ning õpetaja ainespetsiifikast tulenevate valikute hindamise tulemusi;
3) õpilase enesehindamisega, kus teda suunatakse ise oma käitumist jälgima, analüüsima ja sellele hinnangut andma või klassikaaslaste tagasisidega. Kasutatakse õpetaja või klassijuhataja poolt koostatud kirjalikke, aga ka suulisi tagasisidevorme (hindamislehti).

6.6. Ainealaste teadmiste ja oskuste kokkuvõtlikke ja kokkuvõtvaid tulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis või mitteeristavalt hinnangutega „arvestatud“ ehk „A“ ja „mittearvestatud“ ehk „MA“.

6.7. **Kokkuvõtlik hindamine** on tervikliku aineosa õppimise järel omandatud teadmiste ja oskuste hindega hindamine või neile hinnangu andmine. Õpetajal on kohustus märkida kokkuvõtlikud hinded ja hinnangud e-päevikusse samal päeval pärast suulist vastamist ning hiljemalt viie tööpäeva jooksul kirjaliku töö sooritamisest.

6.8. **Kokkuvõtvalt hinnatakse** kursuse- ja kooliastmehinnetega/hinnangutega, et anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Kooliastmehinne ei pea olema kursuste tulemuste aritmeetiline keskmine. Aineõpetaja tutvustab oma hindamispõhimõtteid kursuse esimeses ainetunnis. Kursuse lõpus saab õpilane kokkuvõtva kursusehinde ja ühe õppeaine kõigi kursusehinnete põhjal pannakse õppeaines kokkuvõttev kooliastmehinne, mis läheb lõputunnistusele.

6.9. Viiepallisüsteemis hinnatakse üldmooduli ja õppesuuna mooduli kursuste õpitulemuste saavutatust ja kasutatakse punkti- või protsendiarvestust järgmiselt:

1) hindega „5" ehk „väga hea", kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid ning õpilane on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
2) hindega „4" ehk „hea", kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, esineb eksimusi ja õpilane on saavutanud 75–89% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
3) hindega „3" ehk „rahuldav", kui saavutatud õpitulemustes esinevad puudused vastavalt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele ning õpilane on saavutanud 50–74% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
4) hindega „2" ehk „puudulik", kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja õpilane on saavutanud 20–49% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
5) hindega „1" ehk „nõrk", kui nõutavad teadmised ja oskused puuduvad ning õpilane on saavutanud 0–19% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust. Hinne „nõrk" pannakse ka juhul, kui õpilane keeldub vastamast või ei anna tööd ära.

Kui punktisumma või tulemuse protsent väljendub komakohtades, ümardatakse tulemus õpilase kasuks. Õpetajal on lubatud kasutada viiepallisüsteemi hinnetega miinus „-" ja pluss „+" märke (v.a. kokkuvõtval hindamisel) juhul, kui ta on teavitanud suuliselt õpilasi kursuse esimeses ainetunnis antud hindamise erisusest ning kirjalikus vormis Stuudiumis õppeaine Tera kaustas hindamise rakendusjuhistes.

6.10. Mitteeristaval hindamisel valib õpetaja soorituse lävendi skaalal 50-60% vastavalt õppeülesandele/hinnatavale tööle ning teavitab sellest eelnevalt õpilasi. Üldmooduli valikõppeaine „Klassijuhatamine" kursused „Koolikultuur ja õppimine", „Enesejuhtimine" ja „Karjääriõpetus" õpitulemusi hinnatakse mitteeristavalt hinnanguga „arvestatud" või „mittearvestatud". Arvestatult (A) ja mittearvestatult (MA) võib hinnata valikainete kursuse õpitulemusi.

6.11. Kool tagab õpilasele vajadusel õpitulemuste saavutamiseks järelevastamise ja ümbervastamise võimaluse. Järelevastamine või ümbervastamine toimub üldjuhul üks kord ning mitte hiljem kui kaks päeva enne kursusehinnete väljapanemise tähtaega. Õpilasele määratakse järelevastamiste, järelarvestuste ja konsultatsioonide aeg väljaspool tema õppetundide aega. Kui õpilane ei saa kokkulepitud järelevastamisel või ümbervastamisel osaleda, tuleb tal õpetajat oma puudumise põhjusest eelnevalt teavitada, vastasel korral hinnatakse õpilase tulemust hindega „1" ja ta kaotab võimaluse järele vastamiseks.

6.12. Kui kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus), praktiline tegevus või selle tulemus on jäänud hindamata puudumise tõttu, kannab õpetaja e-päevikusse märke „T" (tegemata) ka „P" märke (puudumine) kõrvale. Õpilasele antakse võimalus järele vastamiseks, pikema puudumise korral vajadusel eelnevalt konsultatsioonis järele õppimiseks. Kui õpilane ettenähtud ajaks tööd järele ei soorita, on õpetajal õigus märge „T" kustutada ning asendada hindega „1". Kui õpilane on töö järele vastanud, kustutab õpetaja märke „T" ja kannab sisse järelevastamise hinde või hinnangu. Järele vastata tuleb õpilasel esimesel võimalusel, üldjuhul 10 tööpäeva jooksul kooli naasmisest või märke „T" päevikusse kandmisest.

6.13. Kui pärast õpilase haigusperioodi või spordilaagris osalemist järele õppimine ja vastamine langeb kokku kursusehinde väljapanemise tähtajaga, kirjutab õpetaja e-päevikusse kokkuvõtva hinde asemel märke „MH" (mitte hinnatud) ning kirjutab hinde märke „MH" asemele pärast järelevastamise sooritamist kohustuslikus konsultatsioonis. Kohustusliku konsultatsioonide alternatiivina võib toimuda järeleõppimine ka iseseisvalt õpetaja poolt antud materjalide ja digivahendite abil.

6.14. Kui gümnaasiumiõpilane puudus koolist olümpiaadi riiklikus voorus, rahvusvahelisel olümpiaadil või võistlusel osalemise tõttu, siis tööd, mida tema klassikaaslased sel ajal tegid ja mis on seotud antud olümpiaadi või võistluse ainetega, hinnatakse hindega "5" või "suurepärane".

6.15. Õpilasele, kes on ühe kursuse jooksul puudunud 1/3 või rohkem õppetundidest, võib aineõpetaja kursusehinde välja panemiseks koostada kursuseülese arvestustöö. Tähtaja valikul ja tingimuste määramisel arvestab õpetaja, et õpilasele peab jääma piisavalt aega tööks valmistumiseks.

6.16. Kui tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega "puudulik" või "nõrk" või hinnanguga „mittearvestatud", antakse õpilasele võimalus ümbervastamiseks esimesel võimalusel, üldjuhul 10 tööpäeva jooksul ja vähemalt kaks päeva enne kursusehinde väljapanemise tähtaega. Ümbervastamise sisu ja vormi otsustab õpetaja. Kui õpilane on töö vastanud, kannab õpetaja e-päevikusse ümbervastamise hinde või hinnangu kaldkriipsuga esialgse hinde või hinnangu kõrvale kokkuvõtliku hindamise korral. Kokkuvõtlikul hindamisel arvestatakse parandatud hinnet. Kokkuvõtva hindamise korral asendatakse negatiivne hinne või hinnang positiivsega.

6.17. Kui tuvastatakse ebaausate võtete kasutamine (plagiaat, mittelubatud tehniliste vahendite kasutamine või mahakirjutamine), hinnatakse töö tulemust hindega „1" ning hinde kõrvale lisatakse vastavasisuline kommentaar. Kui õpilane oli tunnis ega sooritanud hindelist tööd, siis ta saab selle töö eest „1".

6.18. Järele vastata ja ümber vastata saab teisipäeviti ja neljapäeviti kell 14.05-15.45 vastamistunnis. Õpilane, kes soovib ebaõnnestunud või puudutud kirjalikku tööd järele või ümber vastata, teavitab sellest aineõpetajat vähemalt kaks tööpäeva ette, et õpetajale jääks mõistlik aeg järeltöö koostamiseks. Järeltööd saab õpilane sooritada ka õpetajaga kokkuleppel lõunavahetunni ajal juhul, kui hindamisvorm ning vastamise/töö sooritamiseks kuluv aeg seda võimaldab.

6.19. 10. ja 11.klassi õpilastele antakse võimalus jooksval õppeaastal saadud ühe rahuldava kursusehinde parandamiseks õppeaines augusti õppenõukoguni. 12. klassi õpilane saab medali saamiseks parandada kõikide läbitud ainete kõikidest kursustest ühte kursuse hinnet omal valikul. Avaldus tuleb esitada õppejuhile hiljemalt 31.jaanuariks. Hinde parandamiseks antakse aega kolm kuud peale avalduse esitamist.

6.20. Otepää Gümnaasiumis loetakse „puudulik", „nõrk" või „mittearvestatud" kursusehinne ning 12. klassi lõpuks sooritamata uurimis- või praktiline töö õppevõlgnevuseks. Kursusehinde õppevõlgnevused likvideeritakse üldjuhul õppeaasta jooksul. Ühest klassist teise üleviimisel on pärast õppeperioodi lõppu täiendavaks õppetööks määratletud mitterahuldavate kursuste (võlgnevuste) arv arvestusega, et õpilasele ei tohi olla pandud kolmes või enamas õppeaines üle poolte kursustehinnetena välja „nõrgad", „puudulikud" või "mittearvestatud". Lubatud mahu ületamisel on kooli direktoril õigus õpilane kooli nimekirjast välja arvata.

6.21. Ühegi õppeaasta lõpuks, s.o augusti õppenõukoguks ei tohi gümnaasiumiõpilasel olla õppetöös õppevõlgnevusi. Võlgnevuste korral arutatakse iga õpilase juhtumit õppenõukogus. Vajadusel teeb õppenõukogu direktorile ettepaneku vastavaks otsuseks, milleks võib olla koolist väljaarvamine või kokkulepitud individuaalne töö.

1) Õpilasel ning alaealise õpilase lapsevanemal on õigus esitada õppenõukogule täiendavat infot võlgnevuste aruteluks. Mõjuva põhjuse korral nähakse ette pikendatud täiendav õppetöö ning seejärel sooritatakse kursuse järelarvestus.

2) Aineõpetaja ettepanekul on õigus suunata 12. klassi lõpetav õpilane kursuse uuesti läbimisele, mida korraldatakse kootöös HEVKO-ga ning mille juures rakendatakse mittestatsionaarset õppevormi.

6.22. Valikaine võlgnevuse korral on võimalik asendada ühel korral gümnaasiumiõpingute ajal ebaõnnestunud kursus uue valikkursusega – positiivse soorituse korral kustutatakse mittearvestatud kursus õpilase individuaalsest kursuste arvestusest. Valikainekursuse asendamise taotluse vabas vormis esitab õpilane või tema eestkostja õppejuhile. Taotluses peab olema märgitud asendamise vajaduse põhjus ning asenduskursuse nimetus. Valikkursustest on erandjuhtudel võimalik loobuda 2 nädala jooksul alates kursuse toimumise algusest. Hilisematel loobumistel on kursuse tulemuseks mittearvestatud ning kursuse positiivsele tulemusele sooritamiseks on vaja läbida mõni muu kursus koolis või väljaspool kooli.

6.23. Kooli hindamisjuhendist lähtuvad täpsemad juhised kirjeldab õpetaja aine Stuudiumi päeviku hindamisjuhendis.

6.24. **Kooli lõpetamiseks** ei tohi ühegi õppeaine kooliastme hinne olla „nõrk“ või „puudulik“ või „mittearvestatud“. Kooliastmehinded pannakse 12. klassi õpilastele välja kooli üldtööplaanis määratud ajaks. Kursusehindeid „nõrk“, „puudulik“ ja „mittearvestatud“ on 12. klassi õpilasel õigus järele vastata täiendava õppetöö lõpuni.

6.25. Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele,
1) kes on läbinud 96 kursuse mahus õppetööd ning kelle kooliastmehinded ja valikkursuste hinded on vähemalt rahuldavad või arvestatud;
2) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid või võõrkeele sertifikaadieksami;
3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami, mille nõuded kehtestab kool aineõpetaja poolt koostatud koolieksami juhendiga hiljemalt õppeaasta 1. märtsiks;
4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul uurimistöö või praktilise töö.

7. Õpilaste teavitamine ja nõustamine

7.1. Õpilase teavitamise põhilised infokanalid on Stuudiumi e-päevik ja Suhtlus keskkond, kooli koduleht ja kooli Facebook, millega tagatakse õpilasele ja tema vanemale info kättesaadavus koolielu, õppe- ja tugisüsteemide korraldusest ning toimuvatest üritustest. Koolielust ja õppekorralduse muudatustest esmane infoedastaja on klassijuhataja. Õpilase teavitamisega tegeleb vastavalt vajadusele ja suutlikkusele iga koolitöötaja.

7.2. Õpilane ja lapsevanem saavad tagasisidet õpilase arengu ja koolis toimetuleku kohta vestlustes klassijuhatajaga (vajadusel ka teiste õpetajatega või juhtkonnaga), toimuvate arengu-ja probleemvestluste, tugispetsialistide ümarlaua ning Stuudiumi päeviku ja suhtluse vahendusel. Kool teavitab õpilast ja vanemat õpilase hinnetest e-päeviku kaudu aastaringselt ja tunnistuse kaudu 12.klassi õppeaasta lõpus.

7.3. Peamisteks teavitus-ja koostöövormideks peredega on
1) üldkoosolek (vähemalt kord aastas) ja klassikoosolekud;
2) õpetaja ja õpilase, lapsevanema vaheline vahetu suhtlemine;
3) suhtlus Stuudiumi kaudu või e-kirja teel;
4) arenguvestlused;
5) klassiüritused;
6) infovoldikud vms infomaterjal;
7) osalemine kooli sündmustel;
8) osalemine, sh kaasatus hoolekogu töös;

9) osalemine õppeprotsessis (nt külalistunnid, kodutööde juhendamine, võimalusel projektide ja loovtöö juhendamine). Lapsevanemad on alati oodatud soovi korral külalistunde andma, leppides eelnevalt õpetajaga kokku külalistunni aja ja eesmärgid.

7.4. Iga kursuse alguses tutvustab aineõpetaja kursuse eesmärke, ülesehitust, kursuse sooritamise nõudeid ning hindamissüsteemi. Hindeid ja hinnanguid saab täisealine õpilane või alaealise õpilase seaduslik esindaja vaidlustada kümne tööpäeva jooksul alates hinde teatavakstegemisest. Teatavaks tegemiseks loetakse Otepää Gümnaasiumis hinde kandmist e-päevikusse.

7.5. Planeeritavad traditsioonilised üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeaasta algul huvi- ja tunnivälise tegevuse kalenderplaaniga, mis avalikustatakse kooli kodulehel, samuti jooksvalt kodulehel ja Stuudiumi suhtluses reklaamplakatiga. Õppekäikudest teavitatakse vähemalt kuu aega enne ende toimumist.

7.6. Kool tagab õpilasele võimaluse saada õppekorralduse, õpitee valikute ja koolielu kohta nõuandeid järgmiselt:
1) 10. klassi õpilastele enne õppeaasta algust kooli õppe- ja tugisüsteemi tutvustava klassikoosoleku korraldamine;
2) klassijuhatajatund;
3) tugispetsialistide nõustamisteenused;
4) klassijuhataja korraldatud arenguvestlused;
5) õppejuhi ja/või direktoriga koostöövestlus;
6) huvijuhiga koostöövestlus;
7) kooliõe individuaalne tervise ja tervisekäitumise küsimustes nõustamine;
8) karjääriinfo ja –nõustamine koostöös Töötukassa ning teiste koostööpartneritega.

7.7. Karjääriõpetus ja karjääriplaneerimine toimub OG- s klassijuhatajatundides, tunnivälistes ühistegevustes ja läbivate teemade raames ainetundides, õppekäikudel. Karjääriinfot edastab õpilastele klassijuhataja, kes samuti pakub õpilastele abi huvipakkuva valdkonna spetsialistide otsimisel ja tagasiside saamisel. Karjäärinõustamise korraldamist ning külalislektorite, üliõpilaste ja vilistlaste esinemist erinevate õppimis- ja tegevusvaldkondade tutvustamiseks ning koolile saadetud karjääriinfo vahendamist klassijuhatajale korraldab õppejuht. Õpilastele toimuvad individuaalsed ja grupinõustamised enesetundmise oskuse arendamise, eneseanalüüsi ja nendest lähtuvalt tulevikuplaanide ning karjäärivalikute tegemise osas. Karjäärinõustamise eesmärgiks on õpilaste suunamine iseennast ja oma võimalusi analüüsima, toetades seeläbi teadlike karjääriotsuste tegemisel ja elluviimisel ning elukestva õppe propageerimisel. Kutsealaseid infomaterjale (kõrgkoolide teatmikud, vastuvõtutingimused, abimaterjalid karjääriplaneerimiseks jms) eksponeeritakse kooli raamatukogus.

8. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

8.1. Kooli toimimise üks aluseid on õpetajatevaheline tihe koostöö. Kooli töötajate kujundamist ühiselt tegutsevaks meeskonnaks võimaldavad ühised koolitused, sh koolisisesed koolitused, omavahelised teadmiste ja kogemuste vahetamised, tundide külastamised, õpetajat toetavad formaadid. Igapäevane siseinfovahetus toimub Stuudiumi Suhtluse keskkonnas.

8.2. Koosolekutel (õppekoosolek, infokoosolek, töökoosolek) teevad koostööd juhtkond, õpetajad ja tugispetsialistid ning vajadusel ka õpilased ja lapsevanemad. Ajamahukad töökoosolekud, koolitused ja grupitööd viiakse üldjuhul läbi koolivaheaegadel või e-õppe päevadel.

8.3. Koostööd tehakse direktori poolt kinnitatud formaalsetes gruppides (ainesektsioon, haridusprogrammide meeskond, õppenõukogu, tugimeeskond), millel on oma juht, töökava ning väljund. Aineüleste eesmärkide rakendamine (lõiming, pädevused), õppetöö ja õppekäikude

kavandamine eeldab ainesektsioonide või erinevate ainesektsioonide vahelist pidevat, koordineeritud ja kompleksset meeskonnatööd. Õppenõukoguks vajalikud materjalid ja dokumentatsioon valmistatakse ette töökoosolekutel. Kooli tugispetsialistid moodustavad kooli tugimeeskonna, mille kõik liikmed toetavad aineõpetajaid ja klassijuhatajaid oma valdkonnas nõustades ning õpilaste tugimeetmete rakendamisel. Tugimeeskonna tööd juhib HEVKO.

8.4. Juhtkonnaliikmed toetavad õpetajaid tunnivaatluste, tagasisidevestluste ning üks-ühele kohtumistega.

8.5. Klassi ühelt õpetajalt teisele üle andes jagavad õpetajad üksteisega igapäevaselt vajalikku õppetöö ja õpilastega seotud informatsiooni. Kord poolaastas käib iga õpetaja oma kolleegi tundi vaatlemas ning viib pärast vaatlust läbi tagasisidevestluse. Pärast individuaalselt või väikeses rühmas läbitud koolitust lasub õpetaja(te)l informeerimiskohustus jagada kolleegidega vabalt valitavas formaadis oma uusi teadmisi või oskusteavet.

8.6. Koostööd on võimalik teha mitteformaalsetes töörühmades (nt õpiring, vestlusring), mis põhinevad vabatahtlikkusel, omavahelistel headel suhetel ja huvil ning soovil luua õpilaste jaoks tõhusaid õpikogemusi. Oluline on ühe klassiastme klassijuhatajate meeskonnatöö. Koolis võimaldatakse õpetajalt õpetajale suunatud õppimist ja oma õpetamise autonoomset uurimist, pedagoogilises või teaduskirjanduses avaldatu või uute õpetamisstrateegiate mõju ühist analüüsi, õpitegevusse kohandamist ning oma kogemuse jagamist. Õpi- ja vestlusringide tegevust koordineerib õppejuht.

8.7. Õppetöö planeerimise dokument on töökava, mille sobiva vormi valib õpetaja. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, õpitavaid teemasid ja õppesisu. Töökava kõige lühem lubatud kavandamisperiood on koolivaheaegade vaheline periood. Töökava sisaldab vähemalt järgmisi struktuurielemente: õpiteemad, taotletavad õpitulemused, sh pädevuste kujundamine ning nendest lähtuv hindamine, lõiming, õppekäigud ja mahukamad praktilised tööd. Õpetaja võib oma töökava täiendada lisaalajaotustega. Töökavasse võib teha vajadusel ka jooksvaid muudatusi. Õpetaja teeb töökava kättesaadavaks Stuudiumis kooli direktori või õppejuhi nõudmisel. Koolivaheaegadel võimaldatakse õpetajatele tööaeg individuaalseks ja kollegiaalseks töö planeerimiseks.

9. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

9.1. Õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused kehtestab direktor põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud tingimustel ja korras.

9.2. Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse, lähtudes gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse, samuti tegelikku praktikat kooli õppekava rakendamisel. Õppekava täitmist hinnatakse iga õppeaasta viimases õppenõukogus, kus analüüsitakse õppekava edukust. Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik õpetajad.